

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl v senátě složeném z předsedy senátu JUDr. Slavomíra Nováka a soudkyň Mgr. Jany Jurečkové a Mgr. Andrey Veselé ve věci

žalobkyně	**KAVALIERGLASS, a.s.**, se sídlem Křížová 1018/6, Praha 5 zastoupené společností Grant Thornton Czech Republic s.r.o. se sídlem Pujmanové 1753/10a, Praha 4
proti žalovanému	**Odvolací finanční ředitelství,** se sídlem Masarykova 427/31, Brno,

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 1. 12. 2023, č. j. 39232/23/5200-10421-713255,

takto:

I. Žaloba se zamítá.

II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Shodu s prvopisem potvrzuje J. V.

Odůvodnění:

I.
Základ sporu

1. Specializovaný finanční úřad (dále jen „správce daně“) platebním výměrem ze dne 2. 5. 2022, č. j. 75748/22/4300-12711-109964, stanovil žalobkyni k přímé úhradě daň z příjmů fyzických osob vybíranou srážkou podle zvláštní sazby daně dle § 36 zákona č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, ve znění účinném do 31. 12. 2012 (dále jen „zákon o daních z příjmů“ nebo jen „ZDP“ a „srážková daň“) za zdaňovací období roku 2018 ve výši 13 588 224 Kč, a dodatečným platebním výměrem ze dne 25. 4. 2022, č. j. 75732/22/4300-12711-109964, jí stanovil k přímé úhradě srážkovou daň za zdaňovací období roku 2019 ve výši 13 588 224 Kč a uložil jí povinnost uhradit penále ve výši 2 717 644 Kč.

2. Správce daně takto postupoval na základě dále uvedeného skutkového stavu: žalobkyně dne 1. 7. 2012 emitovala 700 000 000 kusů dluhopisů ve jmenovité hodnotě 1 Kč v listinné podobě zastoupené sběrným dluhopisem ve formě na jméno (dále jen „korunové dluhopisy“). Vyúčtování srážkové daně za zdaňovací období roku 2018 žalobkyně nepodala a ve vyúčtování za rok 2019 úroky z korunových dluhopisů nezahrnula. Správce daně ji proto vyzval k podání řádného daňového tvrzení ke srážkové dani za rok 2018 a dodatečného daňového tvrzení k této dani za rok 2019.

3. Dne 2. 9. 2021 žalobkyně podala řádné vyúčtování srážkové daně za rok 2018, ve kterém deklarovala svou daňovou povinnost ve výši 0 Kč. Dodatečné daňové tvrzení za rok 2019 neučinila z důvodu, že jí dle jejího názoru podle § 36 odst. 3 zákona o daních z příjmů nevznikla povinnost srazit daň z úroků z korunových dluhopisů.

4. Správce daně u žalobkyně zahájil dne 12. 10. 2021 kontrolu srážkové daně za zdaňovací období 2018 a 2019 v rozsahu prověření zdanění úroků z korunových dluhopisů. Jelikož byly okolnosti vydání korunových dluhopisů předmětem i daňové kontroly daně z příjmů právnických osob za zdaňovací období 2013 (dále jen „DPPO 2013“), využil správce daně podle § 93 odst. 1 zákona č. 280/2009 Sb., daňový řád (dále jen „daňový řád“ nebo jen „DŘ“) jako důkazní prostředky podklady získané v rámci této daňové kontroly. Na základě výsledků daňové kontroly pak správce daně vydal výše uvedený platební výměr a dodatečný platební výměr.

5. Žalovaný žalobou napadeným rozhodnutím ze dne 1. 12. 2023, č. j. 39232/23/5200-10421-713255, odvolání proti uvedeným platebním výměrům zamítl a tato rozhodnutí potvrdil.

6. Proti rozhodnutí žalovaného podala žalobkyně žalobu u Městského soudu v Praze (dále jen „městský soud“), který ji rozsudkem ze dne 8. 1. 2025, č. j. 8 Af 2/2024–84, zamítl jako nedůvodnou.

7. Žalobkyně podala proti rozsudku kasační stížnost, o níž rozhodl Nejvyšší správní soud (dále též jen „NSS“) rozsudkem ze dne 11. 9. 2025, č. j. 21 Afs 37/2025–42 (dále také jako „zrušující rozsudek“). Nejvyšší správní soud rozsudek městského soudu ze dne 8. 1. 2025, č. j. 8 Af 2/2024-84, zrušil pro nepřezkoumatelnost ve smyslu § 103 odst. 1 písm. d) soudního řádu

Shodu s prvopisem potvrzuje J. V.

správního, jelikož se v něm městský soud nevyjádřil k předmětu daňového řízení, kterého se týkala rozhodnutí daňových orgánů, a věc vrátil městskému soudu k dalšímu řízení.

II.

Obsah žaloby a vyjádření žalovaného

8. Žalobkyně uvádí, že mezi ní a žalovaným je sporné, zda náklady spojené s emitovanými korunovými dluhopisy (úroky z dluhopisů) představují daňově uznatelné náklady, resp. zda v souvislosti s emisí, úpisem a splacením dluhopisů došlo ke zneužití práva, nebo zda měly tyto transakce racionální ekonomický účel a zda lze žalobkyni přičítat získání nepřípustné daňové výhody využitím tehdejší právní úpravy § 36 odst. 3 ZDP a přechodného ustanovení zákona č. 192/2012 Sb.

9. Podle žalobkyně emise dluhopisů sledovala legitimní ekonomické cíle, nikoli obcházení daňové povinnosti. Podle ní žalovaný (a před ním správce daně) neunesl důkazní břemeno k prokázání existence zneužití práva; naopak žalobkyně uvádí, že racionální ekonomickou motivaci transakce prokázala.

10. Žalobkyně v podané žalobě formulovala dále uvedené žalobní námitky:

A) Námitka nesprávného vymezení předmětu sporu žalovaným

11. Žalobkyně namítá, že žalovaný nesprávně vymezil podstatu sporu, když v bodě [47] napadeného rozhodnutí tvrdí, že předmětem sporu je otázka, zda žalobkyně „získala daňovou výhodu nezdaněného příjmu personálně spojených osob tím, že nesrazila daň podle § 36 ZDP“.

12. Toto vymezení žalobkyně považuje za chybné a zavádějící, neboť žalobkyně postupovala v souladu s tehdy platnou právní úpravou, nesražení daně samo o sobě nemůže představovat zneužití práva, zneužití práva nelze založit na pouhém tvrzení, že poplatník využil zákonem umožněného postupu.

13. Podle žalobkyně tedy žalovaný posuzoval věc optikou nesprávně zvoleného předmětu sporu, což zatížilo celý jeho právní závěr.

B) Námitky proti skutkovým a právním závěrům žalovaného ohledně údajného zneužití práva

14. Žalobkyně konkrétně odmítá závěry uvedené v bodech [70] a [72] napadeného rozhodnutí, v nichž žalovaný přisvědčil závěru správce daně, že emise dluhopisů vytvářela „umělé podmínky“ v rozporu s účelem zákona, hlavním účelem vydání dluhopisů bylo získání daňové výhody, došlo k naplnění objektivní i subjektivní složky zneužití práva.

15. Tyto závěry označuje za nepravdivé, nedoložené a v rozporu s provedenými důkazními prostředky.

16. Správce daně ani žalovaný neprokázali existenci objektivní a subjektivní stránky zneužití práva. Zákaz zneužití práva představuje *ultima ratio*, a proto může být aplikován pouze restriktivně a při respektu k principu právní jistoty.

17. Správce daně měl prokázat, že jediným nebo hlavním účelem transakce bylo dosažení daňové výhody v rozporu se smyslem právní úpravy; to se nestalo.

Shodu s prvopisem potvrzuje J. V.

18. Žalobkyně tvrdí, že v řízení doložila ekonomické důvody emise dluhopisů, včetně jejich ekonomické – financovací funkce. Správce daně podle ní neunesl důkazní břemeno ohledně opaku.

19. I kdyby k určité formě zneužití práva došlo (což žalobkyně popírá), správce daně nemůže zneužití práva řešit „neaplikací zákona“, tj. tak, že poplatníku dodatečně uloží povinnost srazit daň, ačkoliv splnil zákonné podmínky pro její nulové vyčíslení. Takový postup označuje za protiústavní.

20. Žalobkyně zásadně odmítá závěr správce daně a žalovaného, že emise dluhopisů KAVALIERGLASS 11,0/2032 představovala zneužití práva. Tvrdí, že daňové orgány nesprávně hodnotí jednotlivé finanční transakce a pohyby na bankovních účtech, vytrhují je z kontextu podnikání žalobkyně a ignorují ekonomické důvody, které žalobkyně od počátku daňových řízení konzistentně uváděla.

21. Podle žalobkyně správce daně i žalovaný ve skutečnosti založili teorii zneužití práva na fragmentárních pohybech finančních prostředků na jednom bankovním účtu, aniž by posuzovali reálné fungování podniku, strukturu financování ani celkovou ekonomickou situaci společnosti. Žalobkyně uvádí, že takový přístup popírá její právo organizovat si podnikání s ohledem na minimalizaci nákladů a daňovou optimalizaci v mezích zákona.

22. V této souvislosti žalobkyně odkazuje na ustálenou judikaturu Nejvyššího správního soudu, zejména rozhodnutí sp. zn. 7 Afs 54/2006, podle něhož platí, že daňové subjekty mají právo uspořádat své podnikání tak, aby si snížily daňovou povinnost, neexistuje povinnost podnikat způsobem, který maximalizuje daňové příjmy státu, volba mezi různými legálními alternativami, byť mají různé daňové dopady, je legitimní součástí podnikatelského rozhodování.

23. Postup správce daně a žalovaného jde proti těmto zásadám, neboť neuznávají úrokové náklady z dluhopisů řádně emitovaných a splacených, ačkoliv žalobkyně prokázala, že získané prostředky použila k financování svého podnikání.

C) Námitka nesprávného převzetí závěrů z kontroly DPPO 2013 (§ 93 DŘ)

24. Žalobkyně dále zdůrazňuje, že žalovaný i správce daně vycházeli ze Zprávy o daňové kontrole DPPO 2013 (Zpráva 2013), jejíž závěry bez dalšího převzali. Podle žalobkyně se jednalo o nezákonně vedenou opakovanou daňovou kontrolu, a správce daně proto měl povinnost se vypořádat s otázkou zákonnosti získání důkazních prostředků (§ 93 odst. 1 a 2 DŘ), zejména když žalobkyně tuto námitku výslovně uplatnila.

25. Žalovaný pochybil, když tuto námitku odmítl s odkazem, že se týká jiného daňového řízení. Podle žalobkyně je však posouzení zákonnosti důkazního podkladu předběžnou otázkou, kterou je správce daně povinen zvažovat vždy, když podklad přebírá z jiného řízení.

26. Žalobkyně namítá porušení § 93 odst. 1 a 2 DŘ, neboť správce daně převzal podklady, aniž by posoudil, zda byly získány zákonným způsobem, zda nejde o výsledek opakované, tudíž nezákonné daňové kontroly.

27. Podle žalobkyně jde o zásadní vadu dokazování, která činí závěry správce daně nepřezkoumatelnými a nezákonnými.

D) Námitka nesprávného posouzení ekonomického smyslu transakce

Shodu s prvopisem potvrzuje J. V.

28. Žalobkyně uvádí, že již v letech 2017 až 2021 - v rámci místního šetření, daňové kontroly DPPO 2013 i následných vyjádření – podrobně zdůvodnila ekonomické důvody emise dluhopisů. Tyto důvody jsou podle ní konzistentní a průběžně dokládané.

29. Uvádí zejména, že prostředky získané emisí dluhopisů byly řádně připsány na účet žalobkyně, žalobkyně s nimi prokazatelně podnikala po celou dobu existence dluhopisů, emise měla za cíl posílit pracovní kapitál, financovat provozní výdaje a umožnit flexibilní reakci na potřeby financování investic, použití prostředků nebylo nijak předurčeno emisními podmínkami ani jinými dokumenty, což neznamená účelovost, ale naopak odpovídá standardní podnikové praxi.

30. Žalobkyně tvrdí, že tyto skutečnosti vylučují závěr o zneužití práva.

Da) Námitka nesprávného a účelového posuzování finančních toků

31. Žalobkyně odmítá, že by bylo možné prokazovat zneužití práva pouhým porovnáním „příchozích“ a „odchozích“ plateb na jednom bankovním účtu. Podle ní finanční toky v podnikatelském subjektu nemohou být interpretovány izolovaně, správce daně vytrhl jednotlivé platby z kontextu, ignoroval ekonomické principy financování podniku a strukturu dlouhodobého a krátkodobého kapitálu.

32. Dlouhodobé zdroje financování – mezi něž patří i výnos z emise dluhopisů – lze legitimně využívat k financování provozních potřeb a oběžných aktiv, zejména při tzv. konzervativním způsobu financování. Dlouhodobý cizí kapitál zvyšuje stabilitu financování, krátkodobé financování je obecně rizikovější, nelze žalobkyni vytýkat, že zvolila financování, které posiluje finanční jistotu a stabilitu jejího podnikání.

33. K podpoře svých tvrzení žalobkyně uvádí i časovou řadu ukazatelů krytí dlouhodobého majetku dlouhodobými zdroji, z nichž podle ní vyplývá, že podnik byl financován stabilním a rostoucím podílem dlouhodobého kapitálu, čímž se vylučuje účelovost, kterou jí přisuzují daňové orgány.

Db) Námitka zjednodušeného, nesprávného a nepřezkoumatelného ekonomického hodnocení

34. Žalobkyně uvádí, že správce daně hodnotil ekonomické operace „mechanicky“ a „zkratkovitě“, přičemž využil obecné poučky z oblasti podnikových financí, které však neodpovídají reálné ekonomické praxi, neberou v úvahu komplexní strukturu aktiv a pasiv, ignorují dlouhodobý horizont transakce (20 let).

35. Podle žalobkyně nelze finanční prostředky „omašličkovat“ podle momentu fyzického pohybu na bankovním účtu, jak činí správce daně. Rozhodné je celkové financování podnikatelské činnosti, nikoli izolované účetní toky.

36. Z toho podle žalobkyně vyplývá, že závěr o zneužití práva je ekonomicky mylný, vnitřně rozporný, nepodložený provedenými důkazy.

Dc)Námitka, že ekonomické důvody emise vylučují závěr o zneužití práva

37. Žalobkyně opakuje, že od počátku uváděla a doložila racionální ekonomické důvody emise dluhopisů, a proto je závěr o zneužití práva v rozporu se skutkovým stavem. Nad rámec toho uvádí, že žalovaný nesprávně ztotožnil využití zákonné daňové výhody se zneužitím práva, ani hypotetické zneužití práva neopravňuje správce daně neaplikovat platnou právní úpravu, jak bylo učiněno v této věci.

38. *Ekonomické okolnosti vzniku potřeby dlouhodobého financování*

Shodu s prvopisem potvrzuje J. V.

39. Žalobkyně podrobně popisuje ekonomický kontext, v němž docházelo k její restrukturalizaci po roce 2009. Společnost OJGAR s.r.o. v roce 2009 nabyla na základě smlouvy o koupi části podniku majetek tehdejších Skláren Kavalier, a bezprostředně poté převedla sklářskou výrobu na žalobkyni, které poskytla výrobní prostředky formou nájmu, zásoby formou konsignačního skladu, práva k užívání ochranných známek.

40. Podle žalobkyně to byl právě tento přechod, jenž vyvolal významnou potřebu provozního financování, neboť žalobkyně začínala podnikání s rozsáhlými zásobami a velkým objemem oběžných aktiv. V letech 2012–2013 dosahovaly fyzické zásoby téměř 600 mil. Kč a celková oběžná aktiva žalobkyně činila 960–1350 mil. Kč.

41. *Nedostatečné financování v letech 2009–2010 a restrukturalizace závazků*

42. Žalobkyně v počátku své činnosti měla vážné problémy s provozním financováním. Prakticky celý provoz byl financován dodavatelskými úvěry, zejména ze strany OJGAR s.r.o., která tolerovala nesplácené obchodní závazky. Tyto závazky v roce 2009 dosahovaly 446 mil. Kč a v roce 2010 již 582 mil. Kč. Ve vztahu k výkonové spotřebě (nákladům na prodané zboží, materiál, energie a služby) činil poměr obchodních závazků extrémních:

    99,1 % v roce 2009,

    63,3 % v roce 2010.

43. Jinými slovy, žalobkyně dlužila na konci roku 2009 svým dodavatelům téměř celoroční objem dodávek, což podle ní představovalo neudržitelný stav.

44. Aby se zabránilo úpadku, poskytla OJGAR s.r.o. v roce 2011 žalobkyni dlouhodobý úvěr se splatností do roku 2020, který nahradil provozní závazky. Tento krok umožnil snížení poměru závazků k výkonové spotřebě na 28,6 %, ozdravení pracovního kapitálu žalobkyně, stabilizaci vztahů s dodavateli.

45. Tento úvěr měl být později nahrazen tržně obvyklým dlouhodobým financováním, což odpovídalo očekávání věřitele (OJGAR s.r.o.) i zásadám péče řádného hospodáře.

46. *Emise dluhopisů jako nástroj dlouhodobé stabilizace*

47. Podle žalobkyně byla emise dluhopisů KAVALIERGLASS 11,0/2032 logickým krokem navazujícím na předchozí ozdravení financování a byla motivována potřebou dlouhodobého kapitálu pro financování provozu, posílením pracovního kapitálu v dlouhodobém horizontu, nahrazením závazků s kratší splatností stabilním zdrojem financování, možností financovat investice z provozních prostředků, nutností snížit závislost na společnosti OJGAR s.r.o.

48. Žalobkyně zdůrazňuje, že po emisi dluhopisů v roce 2012 se poměr obchodních závazků k výkonové spotřebě stabilizoval na úrovni 7,5 - 20 %. Pracovní kapitál byl trvale ozdraven a porovnatelný s obdobnými zahraničními podniky. Zadlužení žalobkyně činilo 46 %, což není mimo rozsah běžného zadlužení průmyslových podniků.

49. Rovněž uvádí, že v letech 2012–2019 realizovala investice do dlouhodobého majetku ve výši 527 mil. Kč, které bylo třeba financovat z provozních zdrojů.

50. Daňové orgány v průběhu řízení tvrdily, že se jednalo o „pouhé přeskupení závazků ve skupině“, když financování ze strany OJGAR s.r.o. bylo nahrazeno financováním prostřednictvím dluhopisů upsaných panem M.

Shodu s prvopisem potvrzuje J. V.

51. Žalobkyně zásadně odmítá tento závěr a namítá, že dluhopisy představovaly podstatně delší splatnost (20 let), byly objemově významnější (o 243 mil. Kč více než úvěr OJGAR s.r.o.), nevyžadovaly zajištění, byly plně převoditelné, a tudíž skutečným věřitelem nemusela zůstat osoba ze skupiny. Podle žalobkyně proto nešlo o formální změnu titulu závazku, ale o zásadní restrukturalizaci financování podniku.

E) Námitka porušení zásady volného hodnocení důkazů a práva na spravedlivý proces

52. Žalobkyně namítá, že správce daně a žalovaný ignorovali provedené důkazy, vytrhli ekonomická data z kontextu, nepoužili zásadu volného hodnocení důkazů, porušili její ústavně zaručené právo na spravedlivý proces a současně neprovedli objektivní posouzení skutečného ekonomického stavu.

53. V této souvislosti odkazuje na nález Ústavního soudu sp. zn. III. ÚS 2096/07, podle něhož musí být daňová povinnost stanovena na základě objektivního dokazování a respektu k právům daňového subjektu.

54. Žalobkyně tvrdí, že emise dluhopisů byla nezbytným opatřením v návaznosti na dlouhodobé problémy s pracovním kapitálem a byla motivována snahou stabilizovat financování podniku, nikoliv snížit daňovou povinnost.

55. Podle žalobkyně se nejednalo o „přeskupení závazků“, ale o zásadní změnu v délce, objemu a podmínkách financování, kterou daňové orgány nereflektovaly.

56. Správce daně a žalovaný podle žalobkyně nerespektovali zásadu volného hodnocení důkazů, ignorovali provedené důkazy a jejich způsob hodnocení je v rozporu se základními zásadami daňového řízení a právem na spravedlivý proces.

57. Žalobkyně namítá, že daňové orgány nesprávně interpretovaly ukazatele pracovního kapitálu, zadlužení a struktury financování, a tím mylně dovodily závěr o zneužití práva.

58. Zásadně se žalobkyně ohrazuje proti metodice správce daně a žalovaného, kteří dovozují souvislost mezi emisí dluhopisů a některými finančními transakcemi — konkrétně s nákupem akcií společnosti Garage Development a.s. a se splacením úvěru poskytnutého OJGAR s.r.o. — na základě pouhého porovnání jednotlivých pohybů na bankovním účtu žalobkyně v časovém rozmezí 13 dnů. Žalobkyně uvádí, že takový postup je účelový, ignoruje skutečné ekonomické okolnosti a je v rozporu s realitou i důkazními prostředky předloženými v daňovém řízení.

59. Žalobkyně připomíná, že účel a důvod emise dluhopisů byl od počátku jednoznačný a důkazně doložený: posílení pracovního kapitálu, financování provozních potřeb a případně investic. Daňové orgány podle ní nepřípustně směšují nesouvisející transakce a následně na tomto základě konstruují závěr o zneužití práva.

60. Detailní chronologii nákupu akcií společnosti Garage Development a.s. od pana O. M. uvádí žalobkyně takto:

    první část (1 054 ks akcií) byla koupena dne 14. 12. 2011,

    druhá část (1 054 ks akcií) byla koupena dne 7. 6. 2012.

61. Žalobkyně zdůrazňuje, že v prosinci 2011 neexistovalo žádné rozhodnutí ani úvaha o emisi dluhopisů, neboť k rozhodnutí představenstva o emisi dluhopisů došlo až 25. 4. 2012, tedy více než 4 měsíce poté.

Shodu s prvopisem potvrzuje J. V.

62. Z toho podle žalobkyně jednoznačně vyplývá, že nákup prvního balíku akcií nemohl být motivován emisí dluhopisů, šlo o autonomní podnikatelské rozhodnutí v rámci restrukturalizace skupiny, jakákoliv spojitost s emisí dluhopisů je dodatečnou spekulací správce daně.

63. Správce daně však ve Zprávě o kontrole 2013 tvrdí, že smlouva „mohla být uzavřena kdykoli do června 2012“ a poukazuje na to, že byla uzavřena mezi spojenými osobami. Žalobkyně označuje tento závěr za nepodloženou spekulaci, která nemá oporu v žádném důkazním prostředku. Smlouvu o převodu akcií předložila s řádným datem podpisu, účinným ke dni 14. 12. 2011. Pokud měl správce daně za to, že smlouva byla ve skutečnosti uzavřena později, neslo jeho tvrzení důkazní břemeno, které však nesplnil.

64. Žalobkyně uvádí, že správce daně neprovedl žádný důkaz o údajné antedataci smlouvy, pouze spekuluje na základě účetní závěrky zpracované až v červnu 2012, a toto spekulativní tvrzení vydává za indicii zneužití práva. To je podle žalobkyně nezákonný postup a odporuje zásadě, že daňový subjekt neprokazuje negativní skutečnosti.

65. Žalobkyně odmítá zejména závěr správce daně, že převod akcií „zjevně souvisel“ s emisí dluhopisů. Tento závěr správce daně opřel o 180denní splatnost kupní ceny druhé části akcií, o časovou blízkost transakcí na bankovním účtu, o schválení emisních podmínek ČNB dne 31. 5. 2012.

66. Tyto úvahy jsou podle žalobkyně účelové, neboť schválení emisních podmínek ČNB není důkazem úvahy o úpisu panem M., žádný z těchto faktorů nedokazuje věcnou souvislost transakcí, časové překrytí se samo o sobě nemůže stát důkazem zneužití práva.

67. Žalovaný v napadeném rozhodnutí dokonce připouští, že emise nesloužila k nákupu akcií, ale tvrdí, že převod akcií byl „nezbytný“ pro to, aby pan M. mohl získat prostředky na nákup dluhopisů.

68. Žalobkyně odmítá i tento závěr jako čistou spekulaci, neboť není založen na žádném důkazu a fakticky převrací důkazní břemeno.

69. K restrukturalizaci (odštěpení akcií a vznik HOLDORIA a.s.) žalobkyně uvádí, že následné odštěpení akcií společnosti Garage Development a.s. ze žalobkyně a jejich převod na společnost HOLDORIA a.s. s účinností od 1. 10. 2013 souvisel s restrukturalizací podniků pana M., se zjednodušením vlastnické struktury, s následnou fúzí Garage Development a.s. s HOLDORIA a.s. Tyto transakce podle žalobkyně nemají žádnou spojitost s emisí dluhopisů z roku 2012.

70. Žalobkyně zdůrazňuje, že kdyby emise dluhopisů skutečně financovala nákup akcií, část závazku z titulu dluhopisů by musela přejít na HOLDORIA a.s., což se nestalo — dluh zůstal u žalobkyně. To podle žalobkyně „*ex definito*“ vylučuje tvrzení správce daně.

71. Správce daně ve Zprávě o kontrole uvádí, že „obdobný model“ byl použit i u společností OJGAR s.r.o. a OMGD s.r.o. Žalobkyně upozorňuje, že v daňové kontrole u OJGAR s.r.o. nebylo zneužití práva shledáno, úroky z tamních korunových dluhopisů byly uznány jako daňově účinné, a daňové orgány nepředložily vysvětlení, proč identické nastavení financování v rámci skupiny bylo u žalobkyně posouzeno zcela odlišně.

72. Správce daně ve Zprávě o kontrole (s. 21) uvedl, že žalobkyně měla realizovat „umělou transakci“ ve formě přijaté zálohy od OJGAR s.r.o. dne 29. 6. 2012 ve výši 215 mil. Kč, kterou označil za „fiktivní plnění“. Podle správce daně měla tato údajná „účelová záloha“

zabránit aplikaci § 25 odst. 1 písm. zk) ZDP a zakrýt skutečnost, že prostředky z emise dluhopisů byly použity k úhradě kupní ceny akcií Garage Development a.s.

73. Žalovaný tyto závěry převzal a v bodech [104] – [106] napadeného rozhodnutí tvrdí, že přijatá záloha byla fakticky „přijatou půjčkou“, která měla umožnit úhradu akcií, a že žalobkyně „účelově zakryla“ skutečné použití prostředků z emise dluhopisů.

74. Žalobkyně tato tvrzení zásadně odmítá jako nepodložené fabulace, které odporují doloženým důkazům i faktickému průběhu transakcí.

75. Žalobkyně uvádí, že dne 29. 6. 2012 obdržela od OJGAR s.r.o. zálohu ve výši 215 mil. Kč na budoucí obchod se zahraničním odběratelem. Tento obchod byl následně zrušen odběratelem, žalobkyně proto dne 10. 7. 2012 zálohu v plné výši vrátila OJGAR s.r.o., žalobkyně doložila správci daně objednávky, potvrzení zakázky i doklady o jejím stornu, vrácení zálohy proběhlo z volných finančních prostředků žalobkyně, které zahrnovaly i prostředky získané emisí dluhopisů, neboť ty byly určeny k financování pracovního kapitálu.

76. Šlo o standardní obchodní zálohu, jejíž poskytnutí i vrácení je řádně dokumentováno. Spekulace správce daně o „fiktivním plnění“ postrádají jakýkoli důkaz.

77. V roce 2011 žalobkyně přijala od OJGAR s.r.o. provozní úvěr 500 mil. Kč se splatností do 31. 12. 2020 za účelem úhrady starších obchodních závazků. Tento úvěr byl od počátku koncipován jako dočasné provozní financování, které mělo být přefinancováno dlouhodobějšími zdroji, úvěr byl použit výhradně k úhradě obchodních závazků z let 2009–2011 (v již prekludovaných zdaňovacích obdobích), žalobkyně vše doložila fakturami a přehledy splátek.

78. V červenci 2012 žalobkyně s využitím prostředků z emise dluhopisů úvěr OJGAR s.r.o. zcela splatila, tím došlo k nahrazení jednoho cizího zdroje financování jiným — stabilnějším a objemnějším. Jde o běžnou, ekonomicky odůvodněnou refinancovací transakci, nikoli o zneužití práva.

79. Správce daně ji však hodnotil jako „neekonomickou“, zejména kvůli vyšší úrokové sazbě dluhopisů (11 % p.a. oproti 3,5 % p.a. u úvěru).

80. Žalobkyně uvádí, že toto hodnocení je ekonomicky nesprávné, neboť dluhopisy měly více než dvojnásobnou dobu splatnosti (do roku 2032), byly zcela nezajištěné, byly objemně výrazně vyšší (+243 mil. Kč), nesly vyšší kreditní riziko věřitele — odpovídající vyšší sazbě. Proto nelze oba produkty srovnávat jako rovnocenné.

81. Žalovaný dále tvrdí, že splacení úvěru bylo *„nezbytné k tomu, aby pan M. získal prostředky na úpis dluhopisů“* a výměna zdrojů financování nesouvisela s řádným financováním pracovního kapitálu, ale neprokazuje, že by úvěr byl splácen „pro potřeby pana M.“, ignoruje faktický účel úvěru z roku 2011, odmítá uznat běžnou praxi přefinancování dluhů dlouhodobými instrumenty.

82. Žalobkyně opakuje, že dluhopisy použila k posílení pracovního kapitálu, k financování provozu a investic, k nahrazení dosavadního úvěru stabilnějším financováním. Jde o rozhodnutí odpovídající péči řádného hospodáře.

83. Připouští, že korunové dluhopisy emitované do 31. 12. 2012 měly v důsledku přechodného ustanovení zákona č. 192/2012 Sb. nulové zdanění úroků, ale uvádí, že tato právní úprava byla zákonodárcem vědomě přijata, byla masově využívána — včetně státních dluhopisů

Ministerstva financí, byla využívána i bankami, velkými podniky a nabyvateli státních dluhopisů. Šlo o standardní, zcela zákonný finanční nástroj. Využití zákonné výhody není zneužitím práva.

84. Správce daně ani žalovaný neunesli důkazní břemeno, které ohledně tvrzeného zneužití práva tíží výlučně daňové orgány. Zároveň žalobkyně namítá, že se správce daně a žalovaný nepřípustně pouštějí do hodnocení její podnikatelské strategie, což jim nepřísluší a je v rozporu s principem legitimního očekávání.

85. V průběhu daňové kontroly žalobkyně prokázala racionální ekonomické důvody všech transakcí, které byly podkladem závěru o údajném zneužití práva. Tvrzení žalovaného, že hlavním či jediným účelem transakcí bylo získání daňového zvýhodnění, považuje žalobkyně za nepodložené a odporující provedeným důkazům.

86. Žalobkyně připomíná konstantní judikaturu Soudního dvora EU a Nejvyššího správního soudu, podle níž má daňový subjekt možnost zvolit si mezi více alternativami tu ekonomicky nejvýhodnější, minimalizovat daňové zatížení, pokud postupuje v mezích zákona.

87. Rozsudek rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 16. 10. 2008, č. j. 7 Afs 54/2006-155 uvádí: *„Daňové subjekty mají právo uspořádat si svoje podnikání tak, aby si snížily svoji daňovou povinnost. (...) Neexistuje žádná povinnost podnikat takovým způsobem, aby se zvýšil daňový příjem státu.“*

88. Žalobkyně dovozuje, že daňové orgány svým postupem překračují své kompetence, nepřípustně zasahují do sféry její podnikatelské autonomie, porušují legitimní očekávání žalobkyně, která mohla spoléhat na zákonnost svého postupu.

89. Podle evropské i české judikatury je pro závěr o zneužití práva nutné kumulativní naplnění dvou podmínek, které vyplývají zejména z judikatury SDEU (Halifax) a Nejvyššího správního soudu:

    Podmínka A: hlavním účelem jednání je získání daňového zvýhodnění;

    Podmínka B: poskytnutí daňového zvýhodnění by bylo v rozporu se smyslem a účelem právní úpravy.

90. Žalobkyně tvrdí, že správce daně neprokázal naplnění ani jedné z podmínek, natož obou kumulativně, žalovaný pak staví své závěry na spekulacích a domněnkách, závěry správních orgánů jsou v rozporu s provedenými důkazy i faktickým stavem.

91. Žalobkyně odkazuje na rozsudek rozšířeného senátu NSS č. j. 1 As 70/2008-74, v němž soud výslovně uvádí, že *„Zákaz zneužití práva je ultima ratio a musí být uplatňován nanejvýš restriktivně.“* Podle žalobkyně správce daně i žalovaný postupují přesně opačně, když institut zneužití práva používají extenzivně, zasahují do legitimních podnikatelských rozhodnutí, nereflektují zásadu právní jistoty.

92. Každou skutečnost správní orgány interpretují v neprospěch žalobkyně, což je nepřípustný přístup.

93. Žalobkyně dále poukazuje na to, že od 1. 4. 2019 je princip zákazu zneužití práva zakotven přímo v § 8 odst. 4 daňového řádu. Důvodová zpráva však výslovně uvádí: *„Pokud určité jednání nepředstavovalo zneužití práva před zakotvením § 8 odst. 4, nebude jako zneužití práva posuzováno ani po jeho zakotvení.“*

Shodu s prvopisem potvrzuje J. V.

94. Tato argumentace podle žalobkyně potvrzuje, že zákaz zneužití práva není nový koncept, správce daně jej nesmí vykládat extenzivněji, než jak jej vykládala dosavadní judikatura, a je třeba dále respektovat judikaturu o restriktivním výkladu.

95. Žalobkyně připomíná, že podle daňového řádu správce daně prokazuje účel právního jednání, skutečnosti svědčící o tom, že převažujícím účelem bylo získání daňové výhody, rozpor tohoto výsledku se smyslem a účelem právní úpravy.

96. Správce daně podle žalobkyně tato kritéria nesplnil, jeho úvahy nejsou podloženy důkazy, a opakovaně přenáší důkazní břemeno na žalobkyni.

97. Dále nebyla naplněna podmínka A testu zneužití práva, tj. že hlavním účelem dané činnosti bylo získání daňového zvýhodnění. Emise dluhopisů měla podle žalobkyně jednoznačný a prokázaný racionální ekonomický smysl, který podrobně doložila již v předchozí části žaloby. Správce daně ani žalovaný podle ní neprokázali, že hlavním nebo jediným účelem emise bylo dosažení daňového zvýhodnění.

98. Žalobkyně poukazuje na judikaturu Nejvyššího správního soudu, podle níž již nenaplnění podmínky A postačuje k závěru, že o zneužití práva nejde. Podle žalobkyně tedy není test zneužití práva naplněn již v prvním kroku.

99. Podle žalobkyně pak ani podmínka B testu zneužití práva není v jejím případě splněna. S odkazem na rozsudek rozšířeného senátu NSS 7 Afs 54/2006-155 uvádí, že pokud zákonodárce určitou daňovou výhodu záměrně poskytuje, nemůže být její využití považováno za zneužití práva.

100. Žalobkyně jako příklady chování, které splňuje podmínku B (tj. není v rozporu se smyslem zákona), uvádí účelové splnění podmínek pro investiční pobídky, splnění podmínek pro odpočet na výzkum a vývoj, sjednání penzijního připojištění za účelem osvobození příjmu, vytvoření daňově účinných opravných položek a rezerv, nastavení skupiny podniků tak, aby bylo možné vytvořit DPH skupinu, volbu mezi vlastním a cizím kapitálem dle daňových výhod, využití odečitatelných položek (hypotéka, dary, krev).

101. Podle žalobkyně jde o zcela běžné situace, které zákonodárce zamýšlí a podporuje distorzním účinkem daní. Proto pouhé využití zákonné výhody není zneužitím práva, a to ani tehdy, pokud daňový subjekt sleduje optimalizaci daňové zátěže.

102. Žalobkyně dále poukazuje na důvodovou zprávu k novele daňového řádu (zákon č. 94/2018 Sb.), která zavedla § 8 odst. 4 DŘ. Ta výslovně uvádí, že úprava necílí na případy, kdy zákon daňovému subjektu umožňuje volit mezi různými ekonomickými alternativami, zvolená alternativa může být motivována daňově výhodnějším výsledkem, takové jednání není zneužitím práva, protože daňová výhoda je předvídaná zákonodárcem.

103. Tato pasáž podle žalobkyně potvrzuje, že v jejím případě nelze konstatovat podmínku B.

104. Žalobkyně dále uvádí, že daňový systém České republiky záměrně zvýhodňuje cizí kapitál (úroky jako daňově uznatelný náklad) oproti kapitálu vlastnímu (dividendy nejsou daňovým nákladem). Toto zvýhodnění je historicky zakotveno v ZDP, opakovaně potvrzováno v legislativních materiálech, podrobováno jen dílčím omezením (§ 25 odst. 1 písm. zk, zl, w), § 23 odst. 7 ZDP). Daňové zvýhodnění cizího kapitálu je tedy důsledkem záměru zákonodárce, nikoli mezerou v zákoně.

105. Správce daně nemůže nad rámec těchto výslovných omezení extenzivním výkladem zasahovat do oblasti, kterou zákonodárce upravil taxativně.

Shodu s prvopisem potvrzuje J. V.

106. Finanční správa sama v reakci z 6. 3. 2017 veřejně deklarovala: „Prostý nákup korunových dluhopisů není zpochybnitelný principem zneužití práva.“

107. Žalobkyně odkazuje i na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 11. 12. 2014, č. j. 6 Afs 156/2014-47, který zdůrazňuje zásadu legitimního očekávání a právo subjektů optimalizovat daňovou zátěž v mezích zákona.

108. Podle žalobkyně tedy využití § 36 odst. 3 ZDP ve znění do 31. 12. 2012 není v rozporu se smyslem a účelem zákona.

109. Žalobkyně uvádí, že správce daně bez opory v právních pramenech dovodil, že účelem tehdejší úpravy bylo pouze „*zabránění odvodu haléřových částek*“. To podle žalobkyně není uvedeno v žádné důvodové zprávě, je v rozporu s logikou přechodného ustanovení zákona č. 192/2012 Sb., a jde o nepřípustnou libovůli správce daně.

110. Naopak důvodová zpráva k zákonu č. 364/2019 Sb. označuje tuto úpravu za nekoncepční stav, nikoli za vědomý úmysl zákonodárce zavést minimální zdanění. Z toho žalobkyně vyvozuje, že ani podmínka B není splněna.

111. Žalobkyně shrnuje, že žalovaný v bodech [72] a násl. napadeného rozhodnutí uvádí okolnosti, v nichž má spatřovat naplnění objektivního a subjektivního kritéria zneužití práva. Tato tvrzení žalobkyně odmítá a uvádí, že žádný z uváděných závěrů není podložen důkazy a neodpovídá skutečnému průběhu ani ekonomické realitě provedených transakcí.

112. K tzv. objektivnímu kritériu zneužití práva žalobkyně argumentovala následujícím způsobem:

113. *a) Emise dluhopisů v červenci 2012*

114. Žalovaný tvrdí, že samotná skutečnost, že emise korunových dluhopisů byla realizována v červenci 2012, tedy krátce před účinností nové úpravy zaokrouhlování úrokových výnosů od 1. 1. 2013, má svědčit o účelovém využití přechodného ustanovení zákona č. 192/2012 Sb. Žalobkyně to odmítá. Poukazuje, že emise byla výsledkem dlouhodobého rozhodovacího procesu o zajištění financování podniku, nikoli „*pultového*“ aktu reagujícího na změnu zákona. Rozhodný je ekonomický důvod emisí, nikoli datum vydání.

115. Podle žalobkyně bylo využití přechodného ustanovení zcela legitimní, stejně jako jeho využití fyzickými osobami, které v roce 2012 nakupovaly korunové dluhopisy jiných emitentů, včetně státních. Nelze proto z této skutečnosti dovozovat jakýkoli znak zneužití práva.

116. *b) Tvrzení o neprokázané ekonomické potřebě emise*

117. Žalovaný dále uvádí, že žalobkyně neprokázala ekonomický účel emise. Toto tvrzení však je v rozporu s důkazy ve spise. Žalobkyně opakovaně doložila, že prostředky získané emisí byly použity k financování pracovního kapitálu, provozních nákladů a investic a že emise byla přímou reakcí na dlouhodobé problémy financování podniku. Doložila také růst investic i zlepšení finančních ukazatelů po roce 2012.

118. K tzv. subjektivnímu kritériu zneužití práva:

119. a) *Propojenost osob při emisi a úpisu dluhopisů*

120. Žalovaný tvrdí, že skutečnost, že dluhopisy emitovala žalobkyně a upsal je jediný akcionář, pan O. M., svědčí o tom, že „*umělé podmínky*“ pro získání daňové výhody byly vytvořeny právě díky propojenosti osob. Žalobkyně tento závěr odmítá a uvádí, že transakce mezi

spojenými osobami jsou zákonem předpokládané a legitimní, přičemž § 23 odst. 7 ZDP pouze stanoví povinnost dodržení ceny obvyklé. Propojenost osob tedy sama o sobě nevytváří nestandardní podmínky, ani nesvědčí o účelovosti.

121. Žalobkyně dále uvádí, že refinancování provozního úvěru pomocí dluhopisů je transakcí běžnou i mezi nezávislými subjekty. Nahrazení jednoho cizího zdroje jiným, s delší splatností a bez zajištění, bylo ekonomicky motivované.

122. b) *Nominální hodnota dluhopisů 1 Kč a neveřejná emise*

123. Žalovaný označuje nominální hodnotu 1 Kč a skutečnost, že emise byla neveřejná, za údajně nestandardní. Žalobkyně uvádí, že nominální hodnota 1 Kč byla v roce 2012 běžnou praxí na trhu, používanou mimo jiné Ministerstvem financí i bankami. Dluhopisy s nízkou nominální hodnotou přinášejí investorům praktické výhody (lepší dělitelnost portfolia, flexibilita reinvestice výnosů) a z hlediska péče řádného hospodáře bylo jejich použití racionální.

124. Neveřejná emise je běžným a právně naprosto standardním způsobem financování. Většina emisí z let 2011–2012 byla určena pro omezený okruh investorů. Neexistuje zákonná povinnost obchodovat dluhopisy na regulovaném trhu.

125. c) *Tvrzení o „nelogickém“ chování žalobkyně*

126. Žalovaný uvádí, že žalobkyně jednala nelogicky tím, že emitovala dluhopisy s úrokem 11 % p.a. Žalobkyně namítá, že tato interpretace je chybná, protože žalovaný ignoruje nezajištěný charakter dluhopisů, jejich delší splatnost i jejich vyšší objem než původní úvěr. Tyto faktory přirozeně ovlivňují výši úrokové sazby a nelze je srovnávat s úvěrem od OJGAR s.r.o.

127. d) *Tvrzení o „formálním přeskupení majetku“*

128. Žalovaný uvádí, že transakce provedené uvnitř skupiny mají být pouze formálním přeskupením majetku. Žalobkyně to odmítá a uvádí, že všechny kroky měly racionální ekonomický smysl a souvisely s potřebou stabilizovat financování podniku. Žalovaný podle žalobkyně pouze opakuje závěry bez věcné argumentace a bez důkazní opory.

129. Žalobkyně uzavírá, že žalovaný neprokázal ani objektivní, ani subjektivní kritérium zneužití práva. Tvrzení žalovaného jsou podle ní založena buď na nesprávných závěrech, nebo jsou zcela irelevantní pro posouzení testu zneužití práva. Správce daně ani žalovaný proto neunesli důkazní břemeno, které jim zákon ukládá.

130. V odvolání žalobkyně opakovaně zdůraznila, že odmítá závěr správce daně o zneužití práva, který je podle ní v rozporu se skutkovým stavem i provedenými důkazy. Současně však uvedla, že ani v hypotetickém případě, kdy by ke zneužití práva došlo — což zásadně popírá — nemohou být důsledky, které z toho správce daně vyvozuje, zákonně aplikovány.

131. Správce daně totiž v platebních výměrech dovodil, že žalobkyni nelze *„přiznat daňové zvýhodnění ve formě vyplacených úrokových výnosů z dluhopisů srážkovou daní ve výši 0 Kč“*, a proto sám zvolil jiný způsob výpočtu daně bez zaokrouhlování podle § 36 odst. 3 ZDP. Žalobkyně uvádí, že tento postup nemá žádnou zákonnou oporu.

132. Žalovaný podle žalobkyně nesprávně interpretoval její argumentaci k § 8 odst. 4 daňového řádu. Žalobkyně nikdy netvrdila, že před 1. 4. 2019 nebylo možné zásadu zákazu zneužití práva aplikovat. Naopak výslovně uvedla, že současná právní úprava pouze kodifikovala dřívější tuzemskou i evropskou judikaturu.

Shodu s prvopisem potvrzuje J. V.

133. Žalobkyně však namítá, že žádné ustanovení zákona, ani § 8 odst. 4 daňového řádu, ani předchozí judikaturní vývoj, neumožňuje správci daně *„neaplikovat“* platný daňový zákon nebo ignorovat jeho přechodná ustanovení. Institut zneužití práva umožňuje správci daně odhlédnout od právního jednání, nikoli nahradit zákon jiným výkladem, který v právním řádu neexistuje.

134. Podle žalobkyně se správce daně dopustil nepřípustné libovůle, když se odchýlil od zákonného způsobu výpočtu srážkové daně a stanovil daň metodou, kterou zákon nezná.

135. Žalovaný se s tímto zásadním argumentem nevypořádal. V bodech [134] a [135] napadeného rozhodnutí se zaměřil pouze na to, že zásada zákazu zneužití práva byla aplikovatelná i před rokem 2019, což žalobkyně nerozporovala.

136. Podle žalobkyně se žalovaný zcela míjí s podstatou námitky, kterou je tvrzení, že správce daně nemůže nerespektovat znění § 36 odst. 3 ZDP ve znění aplikovatelném na dluhopisy emitované v roce 2012, nemůže nahradit zákonný způsob zaokrouhlování jiným výpočtem, a nemá právní oporu pro to, aby *„odepřel“* aplikaci zákonného způsobu výpočtu daně jako údajný *„důsledek“* zneužití práva.

137. Žalobkyně odkazuje na rozhodnutí Ústavního soudu sp. zn. II. ÚS 2714/07, podle něhož lze transakce považovat za zneužití práva pouze tehdy, pokud jsou zcela bez hospodářského důvodu a vytvářejí umělou situaci s jediným cílem získat daňovou výhodu. Taková situace v případě žalobkyně nenastala a důkazy o tom nebyly předloženy.

138. Dále opakuje, že § 8 odst. 4 daňového řádu se týká právních jednání, nikoli samotné aplikace zákona. Zákonodárce podle ní nikdy nepředpokládal, že by zásada zákazu zneužití práva mohla vést k neaplikování kogentní daňové úpravy nebo přechodných ustanovení.

139. Žalobkyně dále uvádí, že žalovaný v bodě [142] napadeného rozhodnutí potvrdil závěr správce daně, že úrokové výnosy mají být *„zdaněny bez přihlédnutí k zaokrouhlování“* a že jí proto nevzniká žádné daňové zvýhodnění.

140. Podle žalobkyně však zákonná úprava zaokrouhlování není *„daňovou výhodou“*, kterou lze odejmout, jde o technický mechanismus daně, který plyne přímo ze zákona, správce daně nemůže odhlížet od zákonného ustanovení, které není *„právním jednáním“* ani *„skutečností rozhodnou pro správu daní“* ve smyslu § 8 odst. 4 DŘ.

141. Žalobkyně zdůrazňuje, že i kdyby ke zneužití práva došlo, správce daně ani žalovaný nemohli nahradit zákonný způsob zdanění jiným, který nemá v právním řádu oporu.

142. Žalobkyně uzavírá, že:

- daňové orgány neprokázaly zneužití práva,
- i kdyby bylo prokázáno, následky, které dovodily (tj. neaplikování zákonného způsobu výpočtu daně), nemají zákonnou oporu,
- postup správce daně je podle žalobkyně nesprávný, nezákonný a protiústavní,
- žalovaný se s její argumentací ve věci důsledků tvrzeného zneužití práva vůbec nevypořádal, čímž zatížil napadené rozhodnutí vadou nepřezkoumatelnosti.

143. Žalovaný ve svém vyjádření nejprve shrnuje procesní průběh věci. Uvádí, že žalobkyně byla k podání řádného vyúčtování daně z příjmů fyzických osob vybírané srážkou za zdaňovací období roku 2018 a dodatečného vyúčtování této daně za období roku 2019 vyzvána na základě zjištění učiněných při daňové kontrole na DPPO za rok 2013. V rámci této kontroly

správce daně uzavřel, že emise tzv. korunových dluhopisů v roce 2012 postrádala racionální ekonomický smysl a že s ní spojené transakce představovaly zneužití práva.

144. Žalobkyně ve vyúčtování DPFO za rok 2018 uvedla daňovou povinnost 0 Kč, dodatečné vyúčtování DPFO za rok 2019 nepodala, neboť byla přesvědčena, že jí povinnost srazit daň nevznikla.

145. Na tento postup správce daně reagoval zahájením daňové kontroly DPFO dne 12. 10. 2021, která se vztahovala ke zdaňovacím obdobím 2018 a 2019.

146. Na základě výsledků této kontroly správce daně platebním výměrem stanovil žalobkyni srážkovou daň za rok 2018, dodatečným platebním výměrem ze dne 25. 4. 2022 stanovil daň za rok 2019 ve stejné výši a dále deklaroval povinnost uhradit penále ve výši 2 717 644 Kč.

147. Žalovaný konstatuje, že žalobkyně podala proti oběma platebním výměrům odvolání. V odvolacím řízení podle § 114 odst. 2 a 3 daňového řádu žalovaný platební výměry přezkoumal a potvrdil. Nadále setrvává na závěrech uvedených v napadeném rozhodnutí a žádá soud, aby z jeho odůvodnění vycházel jako ze součásti vyjádření k žalobě.

148. Žalovaný uvádí, že otázkou „ekonomické racionality“ transakcí souvisejících s korunovými dluhopisy se již podrobně zabýval v rámci rozhodnutí o odvolání ve věci DPPO za zdaňovací období 2013 (rozhodnutí ze dne 11. 5. 2023). V tomto předchozím řízení dospěl k závěru, že ačkoliv byly formálně splněny podmínky daňové uznatelnosti úroků podle § 24 odst. 1 ZDP, tyto podmínky byly vytvořeny uměle a transakce postrádaly ekonomický smysl, což představovalo zneužití práva.

149. Totožné úvahy platí i nyní, neboť objektivní a subjektivní kritérium zneužití práva se uplatní shodně jak při posuzování uznatelnosti nákladů, tak při posouzení otázky zdanění úroků podle § 36 odst. 3 ZDP.

150. Žalovaný odkazuje na judikaturu Nejvyššího správního soudu (např. rozsudek č. j. 4 Afs 376/2021-60), z níž podle něj vyplývá, že subjektivní prvek (záměr získat daňovou výhodu) se zpravidla dovozuje ze zjištěných objektivních okolností, které svědčí o absenci ekonomického smyslu transakcí. Vychází z toho, že pokud jednání není ekonomicky racionální, nelze je vysvětlit jinak než snahou o získání daňového zvýhodnění. Dále zdůrazňuje, že tato logika se uplatní i v nyní posuzované věci, neboť „ekonomická racionalita“ je podle něj nerozlučně spjata s testem zneužití práva.

151. Žalobkyně namítala, že správce daně může převzít pouze důkazní prostředky, ale nikoli závěry z kontroly DPPO 2013, která byla navíc podle žalobkyně vedena nezákonně jako opakovaná kontrola.

152. Žalovaný tuto námitku odmítá a uvádí, že správce daně postupoval podle § 93 odst. 1 daňového řádu, když využil důkazní podklady získané v předchozím řízení. Podle žalovaného žalobkyně nepředložila žádné nové relevantní důkazy, a proto správce daně vycházel z dokumentace, která byla již jednou zpracována a vyhodnocena.

153. Podle žalovaného by provádění zcela nové, duplicitní dokazovací fáze bylo *„neúčelné a neekonomické“*.

154. *K námitce údajně nezákonné opakované kontroly DPPO 2013*

155. Žalovaný připomíná, že již v napadeném rozhodnutí uvedl, že není oprávněn hodnotit zákonnost daňové kontroly DPPO 2013 v rámci nynějšího řízení o DPFO. Podle

žalovaného místní šetření z roku 2017 nepředstavovalo zahájení daňové kontroly, šlo pouze o vyhledávací úkony podle § 78 daňového řádu, správce daně tehdy nehodnotil důkazy ani neověřoval daňovou povinnost, k daňové kontrole DPPO došlo až dne 7. 3. 2019.

156. Žalovaný odkazuje na judikaturu Nejvyššího správního soudu, podle níž místní šetření nesmí přerůst ve skrytou kontrolu, avšak v tomto případě se tak nestalo. Z písemností podle něj nevyplývá, že by správce daně překročil meze vyhledávací činnosti.

157. *K institutu zneužití práva podle judikatury SDEU a Nejvyššího správního soudu*

158. Žalovaný v této části vyjádření shrnuje teoretická východiska zákazu zneužití práva a jeho vývoje v evropské i české judikatuře, z nichž podle svého názoru při rozhodování vycházel.

159. Žalovaný připomíná, že zásada zákazu zneužití práva byla původně obecným právním principem bez výslovného zákonného zakotvení, nicméně aplikovaným jak v právu soukromém, tak veřejném. Teprve novelou zákona č. 80/2019 Sb. byla tato zásada výslovně vtělena do § 8 odst. 4 daňového řádu, podle něhož se při správě daní nepřihlíží k právnímu jednání nebo jiným skutečnostem, jejichž převažujícím účelem je dosažení daňové výhody v rozporu se smyslem zákona.

160. Podle žalovaného však ani tato novelizace nezakládá nový výklad; pouze kodifikovala existující judikaturu, zejména judikaturu Soudního dvora EU (SDEU).

161. Žalovaný zdůrazňuje, že výklad § 8 odst. 4 daňového řádu je nadále řízen judikaturou unijních i českých soudů. Odkazuje především na: rozsudek NSS ze dne 15. 10. 2015, č. j. 9 Afs 57/2015-120, v němž je zákaz zneužití práva vyložen jako „*záchranná brzda*“ proti formálnímu uplatnění daňových pravidel v rozporu s jejich účelem; rozsudek NSS ze dne 26. 10. 2016, č. j. 8 Afs 87/2016-60, který zdůrazňuje funkci zákazu zneužití práva jako materiálního korektivu formální legality; usnesení Ústavního soudu sp. zn. II. ÚS 2714/07, které se stejným způsobem vyjadřuje k materiálnímu pojetí spravedlnosti v daňovém právu.

162. Podle žalovaného tato judikatura určuje metodologii, kterou je třeba při posuzování „*umělosti*“ transakcí použít.

163. Žalovaný dále shrnuje judikaturu Soudního dvora EU, především klíčový rozsudek *Halifax*, C-255/02, který podle něj určil základní strukturu testu zneužití práva. Podle *Halifaxu* jsou podmínky následující: Objektivní podmínka; Výsledkem uplatnění daňového předpisu je získání daňového zvýhodnění, které je v rozporu se smyslem a účelem právní normy; Subjektivní podmínka: Ze všech objektivních okolností musí vyplynout, že hlavním účelem plnění bylo právě získání takového zvýhodnění.

164. Zákaz zneužití práva se neuplatní, pokud transakce má racionální ekonomické opodstatnění nezávislé na daňovém výsledku.

165. Žalovaný připomíná i předchozí judikaturu SDEU (*Cremer, General Milk Products, Emsland-Stärke*), která pojem „*zneužívajícího jednání*“ postupně formovala.

166. Dvouprvkový test z rozsudku *Halifax* byl plně přijat českou judikaturou, zejména: rozšířeným senátem NSS v rozsudku č. j. 7 Afs 54/2006-155, který zdůraznil, že k odepření daňového nároku může dojít pouze tehdy, když transakce nemá žádné jiné objektivní vysvětlení než získání daňového zvýhodnění a její účinek je v rozporu s účelem zákona; rozsudkem NSS č. j. 6 Afs 376/2018-46, který popsal zneužití práva jako umělé vytvoření situace směřující k minimalizaci daňové povinnosti při formálním dodržení zákona.

167. Žalovaný zdůrazňuje, že zneužití práva není simulace, ale specifický způsob využití právní úpravy, kdy jednající subjekt jedná od počátku s cílem vytvořit podmínky pro daňové zvýhodnění, aniž by transakce měla reálný hospodářský účel.

168. Žalovaný tvrdí, že ve vztahu k žalobkyni byly splněny obě podmínky: objektivní (transakce postrádaly ekonomický smysl a byly popřením účelu ZDP), subjektivní (hlavním účelem byla podle žalovaného daňová výhoda spočívající v *„nesražení“* DPFO).

169. Oba prvky podle něj vyplývají jak z podrobně popsaných skutečností v odůvodnění platebních výměrů, tak ze skutkových zjištění převzatých z řízení o DPPO 2013.

170. Pro posouzení věci je nezbytné připomenout základní chronologii transakcí spojených s emisí tzv. korunových dluhopisů, jejichž specifikum spočívá v tom, že jednotlivé úrokové výnosy podléhaly zaokrouhlování základu daně za každý dluhopis zvlášť podle § 36 odst. 3 ZDP ve znění účinném do 31. 12. 2012. Výsledkem bylo ve většině případů nulové zdanění úroků.

171. Žalobkyně podle žalovaného využila přechodné ustanovení čl. IV bodu 2 zákona č. 192/2012 Sb., které umožnilo toto původní zaokrouhlování uplatňovat i po 1. 1. 2013, pokud dluhopisy byly emitovány do 31. 12. 2012. Žalovaný proto pokládá za klíčové vyhodnotit, proč žalobkyně přistoupila k emisi právě v závěru roku 2012, s jakým cílem a jaká byla hospodářská podstata souvisejících transakcí.

172. Podle žalovaného byly rozhodné skutečnosti následující:

- Na žádost žalobkyně schválila ČNB dne 31. 5. 2012 emisní podmínky dluhopisů v nominální hodnotě 1 Kč, s celkovým objemem emise 700 mil. Kč, úrokem 11 % p.a. a splatností k 1. 7. 2032.
- O emisi rozhodlo představenstvo žalobkyně dne 25. 4. 2012, tj. jediný člen představenstva O. M.
- Dluhopisy měly být nabídnuty investorům v ČR, nikoli však formou veřejné nabídky.
- Účel emise nebyl v emisních podmínkách nijak uveden.
- Emise byla provedena 1. 7. 2012.
- Téhož dne, kdy byly dluhopisy emitovány: Emitent (žalobkyně) prodal celou emisi jedinému upisovateli – O. M., úhrada emisního kurzu proběhla ve dvou částkách po 350 mil. Kč dne 3. 7. 2012, smluvní ustanovení umožňovalo úhradu i zápočtem vůči pohledávkám upisovatele.

173. O. M. byl při tom podle žalovaného:

- osobou spojenou dle § 23 odst. 7 písm. b) bodu 1 ZDP (osoba jinak spojená),
- kapitálově spojenou dle bodu 2 téhož ustanovení (nepřímo majoritní vlastník přes OMGD, s.r.o.).

174. V roce 2012 byl jediným akcionářem žalobkyně subjekt OMGD, s.r.o. (O. M. většinový podílník), v rámci rozdělení odštěpením (projekt ze dne 12. 8. 2013, rozhodný den 1. 1. 2013) se jediným akcionářem žalobkyně stala HOLDORIA, a.s., v níž byl O. M. rovněž ovládající osobou. Podle žalovaného tak byla celá transakční struktura realizována uvnitř skupiny ovládané stejnou osobou.

175. Žalovaný dále uvádí, že úpis dluhopisů úzce časově navazoval na nákup akcií společnosti Garage Development a.s. od O. M:

- 14. 12. 2011 (1 054 ks akcií),
- 7. 6. 2012 (dalších 1 054 ks).

Splatnost kupní ceny byla 180 dnů u první smlouvy (do 11. 6. 2012), 14 dnů u druhé (do 21. 6. 2012).

176. Žalovaný uvádí, že žalobce tyto závazky uhradil až 29. 6. 2012, tedy těsně před úhradou emisního kurzu dne 3. 7. 2012, a že pro tuto úhradu mu byly poskytnuty finanční prostředky společností OJGAR s.r.o., která si je sama půjčila od O. M.

177. Podle žalovaného byla částka 215 mil. Kč žalobkyni připsána dne 29. 6. 2012 jako údajná záloha na zboží (proforma faktura), avšak nedošlo k faktickému plnění, faktura byla dne 10. 7. 2012 stornována, částka byla OJGAR s.r.o. vrácena.

178. Žalovaný z toho dovozuje, že šlo o účelovou operaci sloužící k tomu, aby žalobkyně získala prostředky k úhradě akcií ještě předtím, než O. M. zaplatil emisní kurz dluhopisů.

179. Dále žalovaný uvádí, že žalobkyně dne 3. 7. 2012 s využitím prostředků z emise dluhopisů splatila zůstatek jistiny úvěru od OJGAR s.r.o. ve výši 457 mil. Kč, přestože tento úvěr měl být splatný až 31. 12. 2020 a byl kryt směnkou, a byl sjednán s úrokem 3,5 % p.a.

180. Podle žalovaného je tato časová souslednost *„nezanedbatelná“* pro posouzení zneužití práva.

181. V další části vyjádření žalovaný reaguje na rozsáhlou pasáž žaloby, v níž žalobkyně tvrdí, že emise dluhopisů měla racionální ekonomické důvody, sloužila k posílení pracovního kapitálu, financování provozních nákladů a investic, a že podnikové finance nelze *„omašličkovat“* izolovaným sledováním dílčích plateb.

182. Skutkový stav není mezi stranami sporný — obě strany se shodují na průběhu transakcí i na tom, že žalobkyně formálně postupovala v souladu se ZDP a že při výplatě úroků nesrazila daň v souladu s tehdy platnou úpravou § 36 odst. 3 ZDP. Podle žalovaného však není rozhodné, zda žalobkyně splnila formální zákonné podmínky, ale zda byly splněny materiální předpoklady pro použití daňové úpravy. Žalovaný konstatuje, že v dané věci je nutné posoudit celkový sled jednání a související okolnosti jako celek, nikoli izolovaně.

183. Podle žalovaného z tohoto celkového obrazu jednoznačně vyplývá, že transakce byly nastaveny především za účelem získání daňového zvýhodnění ve prospěch O. M. jako upisovatele dluhopisů (nulová DPFO z úroků) a ve prospěch žalobkyně (uměle vytvořené *„nákladové úroky“*). Otázkou uznatelnosti úroků v DPPO se však žalovaný dále nezabývá, neboť není předmětem tohoto řízení.

184. Žalovaný výslovně nepopírá, že v roce 2011 došlo po přijetí úvěru od OJGAR s.r.o. ke zlepšení ukazatelů pracovního kapitálu. Podle žalovaného však toto ozdravení souviselo s úvěrem z roku 2011, nikoli s emisí dluhopisů v roce 2012, emise dluhopisů neměla prokazatelný pozitivní vliv na uvedené finanční ukazatele, ukazatel podílu obchodních závazků k výkonové spotřebě činil 18,9 % již před nákupem akcií společnosti Garage a před emisí dluhopisů, k jeho zvýšení došlo nákupem akcií od O. M., nikoli emisí.

185. Podobně u ukazatele podílu pracovního kapitálu k tržbám žalovaný uvádí, že zlepšení je důsledkem refinancování závazků v roce 2011, nikoli emise dluhopisů.

186. Žalobkyně tvrdila, že nákup akcií společnosti Garage byl nezávislý na emisi dluhopisů a souvisel s restrukturalizací skupiny. Žalovaný to zpochybňuje zejména na základě úzké časové návaznosti mezi splatností kupních cen a obdržením prostředků od OJGAR a následně od O. M., skutečnosti, že žalobkyně neměla vlastní prostředky k úhradě akcií, toho, že OJGAR si půjčila prostředky k úhradě proforma faktury právě od O. M., a že prostředky se následně *„vrátily“* zpět k O. M. v podobě úhrady emisního kurzu.

187. Žalovaný výslovně neuvádí, že dluhopisy byly emitovány za účelem nákupu akcií, ale tvrdí, že převod akcií a následné finanční toky byly *„prostředkem“* k získání prostředků pro O. M., které použil k úhradě emisního kurzu — a tedy jsou indicií k závěru o zneužití práva.

188. Žalobkyně uváděla, že dluhopisy přispěly ke zlepšení vztahů s dodavateli i uvnitř skupiny. Žalovaný oponuje tím, že OJGAR je osobou spojenou, vlastněnou stejnou osobou jako žalobkyně, skutečná finanční závislost žalobkyně se pouze přesunula od OJGAR k O. M., nejde o nastavení tržně obvyklých podmínek, když oba vztahy probíhaly uvnitř jedné ovládané skupiny, změna titulu závazků tak neměla reálný ekonomický dopad.

189. Podle názoru žalovaného objem investic realizovaných v letech 2012–2019 nedokazuje účel emise, protože prostředky z emise byly použity především na úhradu akcií společnosti Garage a následně na refinancování úvěru OJGAR. Žalobkyně neprokázala, že peníze z emise byly použity k financování *„konkrétních“* provozních nákladů či investic, z transakcí vyplývá spíše, že prostředky z emise sloužily k přesunu peněz v rámci skupiny, emise nepřinesla žalobkyni dlouhodobé externí financování ve smyslu ekonomického účelu dluhopisů.

190. Žalovaný uvádí, že žalobkyně ve skutečnosti žádné nové dostupné cizí zdroje nezískala, refinancování úvěru 3,5 % p.a. dluhopisy s úrokem 11 % p.a. je ekonomicky nevýhodné, dluhopisy nebyly nabídnuty externím investorům, získané prostředky se vrátily do rukou téhož vlastníka, celková transakční struktura je rozporná s očekávatelným účelem emise.

191. Podle žalovaného jde o další důkaz, že emise byla nastolena pouze formálně a postrádala jakýkoli ekonomický smysl.

192. Žalobkyně nesprávně interpretuje postup žalovaného, když tvrdí, že správní orgány hodnotily podnikatelskou strategii žalobkyně. Podle žalovaného nebyla posuzována obchodní rozhodnutí žalobkyně jako taková, nýbrž jejich daňové důsledky z pohledu zákona o daních z příjmů.

193. Žalovaný zdůrazňuje, že nikde v napadeném rozhodnutí nezpochybňuje legitimitu emise korunových dluhopisů jako zákonného finančního nástroje, nepředjímá, jak by měla žalobkyně podnikat, nehodnotí podnikatelskou činnost žalobkyně z hlediska její efektivity či ekonomické strategie. Posuzovány byly výhradně veřejnoprávní dopady jednotlivých operací, tedy zda jejich skutečný účel odpovídal smyslu a účelu ZDP.

194. Žalobkyně argumentovala, že státní orgány vydávaly korunové dluhopisy rovněž, a proto nemůže jít o zneužití práva. Žalovaný odpovídá, že emisní podmínky a účel státních dluhopisů jsou odlišné, okruh jejich upisovatelů (drobní investoři) je nesrovnatelný, žalobkyně mylně předpokládá, že daňové zvýhodnění bylo využito v souladu s vůlí zákonodárce i v její situaci. Žalovaný odkazuje na rozsudek NSS ze dne 21. 10. 2023, č. j. 1 Afs 143/2023-62, podle něhož z využití zákonné úpravy nelze vždy dovozovat vznik legitimního očekávání.

Shodu s prvopisem potvrzuje J. V.

195. Žalovaný souhlasí, že daňové subjekty mohou v mezích zákona volit takové postupy, které minimalizují daňovou povinnost. Tato možnost je však omezena: pouze na zákonem předvídané alternativy (NSS 2 Afs 178/2005), a nesmí sloužit k získání nelegitimní daňové výhody (NSS 1 Afs 35/2007). Pokud je hlavním nebo převažujícím účelem jednání dosažení daňové výhody v rozporu se smyslem zákona, jde o zneužití práva.

196. Žalobkyně tvrdila, že i v případě prokázaného zneužití práva správce daně nemůže odhlížet od zákonného postupu zaokrouhlování dle § 36 odst. 3 ZDP. Žalovaný uvádí, že institut zneužití práva umožňuje odhlédnout od skutečnosti, která vede k nelegitimní daňové výhodě, v tomto případě je tou „skutečností" právě zapojení korunových dluhopisů do transakční struktury, a proto se při zjištění zneužití práva přihlíží k dluhopisům jako k běžným, bez daňového zvýhodnění.

197. Podle žalovaného tedy nešlo o „neaplikování zákona", ale o legitimní postup podle § 8 odst. 4 daňového řádu.

198. Pokud žalobkyně uváděla, že nulová DPFO z úroků se projevila ve sféře upisovatele (O. M.), nikoli její vlastní, žalovaný tvrdí, že plátcem DPFO je žalobkyně, je tedy odpovědná za sražení a odvod daně za poplatníka, nesražení daně proto zakládá daňovou výhodu v systému, nikoli pouze v osobní sféře jednotlivých subjektů, a u propojených osob je nutné posuzovat transakce v celku, nikoli izolovaně. Odkazuje na rozsudek Nejvyššího správního soudu č. j. 6 Afs 376/2018-46.

199. Není pravdou, že by žalobkyně byla penalizována dvakrát — neuznáním úrokových nákladů v DPPO a dodatečným stanovením DPFO. Šlo o dvě různé daňové výhody, které emise dluhopisů umožňovala (DPPO i DPFO), úrokové náklady a srážková daň jsou odlišné instituty, proto jejich posouzení může vést k rozdílným právním důsledkům, což odpovídá i judikatuře Nejvyššího správního soudu (např. 2 Afs 167/2022-52).

200. Žalovaný připouští, že důkazní břemeno k prokázání zneužití práva tíží správce daně, jak vyplývá z § 92 odst. 5 písm. f) daňového řádu i judikatury NSS. Podle žalovaného však předložil dostatek konkrétních indicií a skutkových zjištění, transakce žalobce postrádají ekonomickou racionalitu, žalobce nepředložil přesvědčivé alternativní ekonomické vysvětlení.

201. Správce daně tak podle žalovaného unesl důkazní břemeno ve vztahu k oběma kritériím testu zneužití práva.

202. Žalovaný shrnuje, že objektivní kritérium je splněno, protože emise dluhopisů nevedla k získání externích finančních prostředků ani k financování podnikání, subjektivní kritérium je splněno, protože hlavním účelem byl podle něj přístup k nulovému zdanění úroků, smyslem možnosti emitovat korunové dluhopisy bylo získání externího kapitálu, nikoli převod prostředků uvnitř skupiny. Proto má za to, že žalobkyně testem zneužití práva neprošla.

203. V jednání žalobkyně byly identifikovány následující účelově propojené kroky, které podle něj tvoří souvislou strukturu směřující ke zneužití práva:

- Nákup akcií společnosti Garage od O. M., přestože žalobkyně neměla vlastní prostředky k úhradě závazků; následné odštěpení těchto akcií do společnosti HOLDORIA a.s. podle žalovaného ukazuje na „nedůvodnost" jejich pořízení, neboť se jednalo o pouhou změnu vlastnických vztahů uvnitř skupiny ovládané O. M.

- Neveřejná emise dluhopisů rozhodnutá jediným členem představenstva (O. M.) a jejich úpis toutéž osobou, která je zároveň spojenou osobou podle § 23 odst. 7 ZDP.
- Vystavení a úhrada proforma faktury společnosti OJGAR, prostřednictvím níž byly žalobkyni dočasně poskytnuty prostředky na úhradu závazků z nákupu akcií Garage a zároveň byly zajištěny prostředky pro O. M. na úhradu první splátky emisního kurzu. Podle žalovaného šlo o krok směřující k „eliminaci" dopadů § 25 odst. 1 písm. zk) ZDP a vytvoření zdání běžného obchodního plnění.
- Refinancování provozního úvěru od OJGAR dluhopisy, a to podle žalovaného bez ekonomického zdůvodnění. Tento krok měl rovněž zajistit, že O. M. bude mít prostředky na úhradu druhé splátky emisního kurzu.
- Nenaplnění primárního účelu emise, neboť podle žalovaného žalobkyně prostřednictvím dluhopisů nezískala žádné nové externí finanční zdroje. Emisní kurz byl sice uhrazen, avšak prostředky byly podle žalovaného použity primárně na nákup akcií uvnitř skupiny a na refinancování starého úvěru od spojené osoby.
- Finanční toky výlučně mezi spojenými osobami, které podle žalovaného vytvářely pouze „iluzi navýšení finančních prostředků" a představovaly postupnou cirkulaci týchž prostředků uvnitř skupiny, aniž by do ní vstoupil nový kapitál.

204. Žalovaný proto tvrdí, že tyto kroky tvoří ucelený a navazující sled operací, jehož smyslem bylo vytvoření umělého stavu vedoucího k daňové výhodě.

205. Účelem § 36 odst. 3 ZDP ve znění účinném do 31. 12. 2012 bylo umožnit nulovou DPFO u úroků z dluhopisů za předpokladu, že emise plní svůj primární ekonomický účel, tedy získání externích finančních prostředků pro podnik.

206. V nynějším případě však emise dluhopisů primární účel nenaplnila, žalobkyně žádné nové finanční prostředky fakticky nezískala, úrokové výnosy byly vypláceny osobě spřízněné, jejíž zdanění bylo nulové, dluhopisové financování sloužilo pouze k „umělému zadlužení", a došlo zároveň i ke snížení DPPO prostřednictvím uplatnění úrokových nákladů.

207. Kombinace těchto faktorů svědčí o jednání, které je v rozporu s účelem § 36 odst. 3 ZDP. Podle žalovaného je to právě souhrn nestandardních, věcně i časově provázaných okolností, který prokazuje umělý charakter operací.

208. Mezi jednotlivými kroky žalobkyně a výslednou daňovou výhodou existuje jednoznačná příčinná souvislost. Transakce byly podle něj nastaveny tak, aby upisovatel (O. M.) obdržel nezdaněné úroky, žalobkyně mohla uplatnit daňově účinné úrokové náklady, finanční prostředky se pohybovaly výhradně uvnitř propojené skupiny, emise nebyla nabídnuta externím investorům, struktura transakcí nevykazovala žádné ekonomické zdůvodnění mimo daňový efekt.

209. Žalovaný přitom vychází z judikatury NSS (např. rozsudek č. j. 6 Afs 376/2018-46), podle níž umělé vytvoření podmínek pro dosažení daňové výhody naplňuje subjektivní kritérium zneužití práva.

210. Podle žalovaného žádná z operací by mezi nezávislými subjekty neproběhla tímto způsobem, transakce nedávaly vnitřní ekonomický smysl, motivem bylo především využití nulového zdanění úroků dle § 36 odst. 3 ZDP.

211. Žalovaný uzavírá, že formální podmínky § 36 odst. 3 ZDP byly sice naplněny, avšak jejich naplnění bylo uměle navozené a v rozporu s účelem zákona, objektivní i subjektivní kritérium testu zneužití práva bylo podle něj splněno, žalobce neprokázal reálný ekonomický důvod transakcí, správce daně unesl důkazní břemeno, a platební výměry byly vydány v souladu se zákonem a judikaturou SDEU i Nejvyššího správního soudu.

III.
Posouzení žaloby

212. Městský soud v Praze ověřil, že žaloba byla podána včas, osobou k tomu oprávněnou, po vyčerpání řádných opravných prostředků a splňuje všechny formální náležitosti na ni kladené. Soud přezkoumal žalobou napadené rozhodnutí i řízení, které mu předcházelo, v rozsahu žalobních bodů, kterými je vázán (§ 75 odst. 1 a 2 soudního řádu správního), přitom vycházel ze skutkového a právního stavu v době vydání rozhodnutí. Jiné vady, k nimž by byl povinen přihlédnout z moci úřední, soud neshledal. O podané žalobě soud rozhodl v souladu s § 51 odst. 1 soudního řádu správního bez nařízení jednání, když účastníci s rozhodnutím věci bez nařízení jednání souhlasili (souhlas žalobce byl v souladu s § 51 odst. 1 větou druhou soudního řádu správního presumován) a dospěl k závěru, že žaloba není důvodná.

213. Podle § 110 odst. 4 soudního řádu správního je městský soud právním názorem Nejvyššího správního soudu vysloveným ve zrušujícím rozsudku vázán. Povinností městského soudu proto je odstranit vady vytýkané kasačním soudem a znovu věc přezkoumat v rozsahu žalobních námitek, avšak způsobem, který respektuje závazné pokyny Nejvyššího správního soudu.

214. Nejvyšší správní soud vymezil v kasačním rozhodnutí konkrétní nedostatky, které musí městský soud v dalším řízení napravit. Klíčovým závěrem kasační instance je, že městský soud se v předchozím rozhodnutí vůbec nevyjádřil k tomu, co bylo předmětem daňového řízení, tj. jaká konkrétní daňová povinnost byla správcem daně stanovena a z jakého právního titulu.

215. Zrušující rozsudek výslovně ukládá městskému soudu, aby posoudil zejména to, zda žalobkyni vznikla povinnost srazit daň z příjmů fyzických osob vybíranou srážkou z úroků plynoucích z korunových dluhopisů emitovaných dne 1. 7. 2012, a to podle § 36 zákona o daních z příjmů ve znění účinném do 31. 12. 2012.

216. Předmětná emise korunových dluhopisů již byla předmětem soudního přezkumu. Rozsudkem ze dne 26. 6. 2024, č. j. 8 Af 13/2023–76, se městský soud zabýval právě daní z příjmů právnických osob žalobkyně a možností uplatnit vyplacené úroky z korunových dluhopisů jako výdaje podle § 24 zákona o daních z příjmů. V uvedeném rozsudku dospěl městský soud k závěru, že vynaložení nákladů na úroky z dluhopisů emitovaných v roce 2012 žalobkyní představovalo zneužití práva, neboť samo o sobě nemělo žádný ekonomický smysl a finanční prostředky byly navíc uhrazeny propojenou osobou, panem O. M. Pro uvedené nebyly úroky z emitovaných (korunových) dluhopisů daňově uznatelné. Kasační stížnost proti uvedenému rozsudku zamítl Nejvyšší správní soud rozsudkem ze dne 24. 3. 2026, č. j. 4 Afs 151/2024–55, v němž mimo jiné uvedl, že: *„ze skutkových okolností případu vyplývá, že hlavním smyslem a účelem provedených transakcí bylo získání daňové výhody v podobě snížení daňové povinnosti stěžovatelky* (zde žalobkyně, pozn. soudu) *prostřednictvím*

uplatnění úroků z dluhopisů jakožto nákladů ve smyslu § 24 odst. 1 zákona o daních z příjmů, které vykazuje znaky zneužití práva".

217. V nyní projednávané věci soud přihlíží k tomu, že Nejvyšší správní soud v souvisejícím řízení týkajícím se téže emise korunových dluhopisů vyslovil právní názor, jímž je soud v dalším řízení vázán. Jak je uvedeno výše, rozsudkem ze dne 24. 3. 2026, č. j. 4 Afs 151/2024–55, Nejvyšší správní soud autoritativně potvrdil, že emise korunových dluhopisů ze dne 1. 7. 2012 a s ní spojené transakce postrádaly samostatný ekonomický smysl a jejich hlavním účelem bylo dosažení daňové výhody, čímž naplnily znaky zneužití práva. Tento právní závěr, formulovaný na základě posouzení konkrétních skutkových okolností dané emise, je závazným právním názorem, který je soud povinen respektovat a z něj vycházet.

218. Vedle této závaznosti právního názoru Nejvyššího správního soudu přikládá soud význam též skutkovým zjištěním učiněným v uvedeném řízení, jejichž relevance spočívá v tom, že se vztahují k téže emisi korunových dluhopisů a k totožnému ekonomickému a transakčnímu rámci. Tato skutková zjištění sice nejsou pro soud závazná v tom smyslu, že by nahrazovala vlastní dokazování v nyní projednávané věci, představují však podstatné hodnotící východisko pro posouzení otázky, zda žalobkyni v souvislosti s výplatou úroků z uvedených korunových dluhopisů vznikla povinnost srazit daň z příjmů fyzických osob vybíranou srážkou podle § 36 zákona o daních z příjmů ve znění účinném do 31. 12. 2012, k jejímuž posouzení byl městský soud zrušujícím rozsudkem Nejvyššího správního soudu výslovně zavázán.

Skutkový stav

219. O skutkovém stavu nebylo mezi účastníky zásadně sporu. Z obsahu správního spisu a napadeného rozhodnutí se podává následující:

220. Žalobkyně dne 1. 7. 2012 emitovala 700 000 000 kusů dluhopisů ve jmenovité hodnotě 1 Kč, v listinné podobě zastoupené sběrným dluhopisem, ve formě na jméno, ISIN CZ0003501983, s pevnou úrokovou sazbou 11 % p. a. a datem splatnosti k 31. 12. 2023. Tyto dluhopisy nebyly určeny k obchodování na regulovaném ani jiném trhu s cennými papíry a nebyly určeny k veřejné nabídce. Účel emise nebyl v emisních podmínkách uveden. Žalobkyně následně uváděla, že cílem emise bylo získání finančních prostředků k financování provozních výdajů, pracovního kapitálu a případně i investic potřebných pro provoz společnosti.

221. Správce daně zjistil v souvislosti s jinými daňovými řízeními, zejména v rámci daňové kontroly daně z příjmů právnických osob za zdaňovací období 2013, zahájené dne 7. 3. 2019 a ukončené dne 14. 6. 2021, a též na základě součinnosti s Komerční bankou, a. s., že žalobkyně v letech 2018 a 2019 pravděpodobně vyplácela úroky z předmětných dluhopisů. Proto dne 6. 8. 2021 vyzval žalobkyni k podání řádného daňového tvrzení ke srážkové dani za zdaňovací období 2018 a současně k podání dodatečného daňového tvrzení za zdaňovací období 2019.

222. Žalobkyně dne 2. 9. 2021 podala řádné vyúčtování srážkové daně za zdaňovací období 2018, v němž deklarovala daňovou povinnost ve výši 0 Kč. Dodatečné daňové tvrzení za rok 2019 neučinila, neboť měla za to, že jí nevznikla povinnost srazit daň z úroků z emitovaných dluhopisů (daň z příjmů z titulu vydaných dluhopisů).

223. Dne 12. 10. 2021 zahájil správce daně u žalobkyně daňovou kontrolu srážkové daně za zdaňovací období 2018 a 2019 v rozsahu prověření zdanění úroků z předmětných dluhopisů.

Shodu s prvopisem potvrzuje J. V.

Daňová kontrola byla ukončena oznámením o jejím ukončení doručeným žalobkyni dne 12. 4. 2022.

224. Protože okolnosti emise dluhopisů z roku 2012 tvořily také předmět daňové kontroly DPPO 2013, využil správce daně podle § 93 odst. 1 daňového řádu jako důkazní prostředky i podklady získané v rámci této dřívější kontroly. Na základě výsledků daňové kontroly DPPO 2013 a současně výsledků daňové kontroly DPFO 2018 a 2019 vydal správce daně platební výměr č. j. 75748/22/4300-12711-109964 ze dne 2. 5. 2022, jímž žalobkyni stanovil k přímé úhradě daň ve výši 13 588 224 Kč za zdaňovací období 2018, a dále dodatečný platební výměr č. j. 75732/22/4300-12711-109964 ze dne 25. 4. 2022, kterým jí za zdaňovací období 2019 stanovil daň v téže výši a současně jí uložil povinnost uhradit penále ve výši 2 717 644 Kč.

225. Z odvolacího řízení vyplynulo, že dluhopisy byly upsány panem O. M., osobou spojenou se žalobkyní podle § 23 odst. 7 písm. b) bod 1 zákona o daních z příjmů. O. M. byl do září 2014 jediným členem představenstva žalobkyně a následně se stal předsedou její správní rady. Od roku 2004 se nepřímo účastní základního kapitálu a hlasovacích práv žalobkyně ve výši přesahující 25 %. V době emise byla jediným akcionářem žalobkyně společnost OMGD, s. r. o., jejímž jediným jednatelem byl O. M., který zároveň vlastnil 75,32% podíl. V roce 2013 byla jediným akcionářem žalobkyně společnost HOLDORIA, a. s., jejímž předsedou představenstva a od 1. 10. 2013 též jediným akcionářem byl rovněž O. M. Společnosti OMGD, s. r. o., a HOLDORIA, a. s., tvoří část podnikatelské skupiny ovládané O. M.

226. Emisní kurz dluhopisů byl dne 3. 7. 2013 připsán na účet žalobkyně ve dvou splátkách po 350 000 000 Kč, celkem 700 000 000 Kč, z bankovního účtu O. M. Žalobkyně následně vyplatila úroky z dluhopisů O. M. ve výši celkem 77 000 000 Kč.

227. Současně bylo zjištěno, že korunové dluhopisy emitovaly i společnosti OMGD, s. r. o. (v objemu 200 000 000 Kč) a OJGAR, s. r. o. (v objemu 350 000 000 Kč), přičemž i ty byly upsány O. M., resp. jeho manželkou. Také tyto společnosti patří do podnikatelské skupiny řízené O. M.

228. V řízení bylo dále prokázáno, že O. M. nedisponoval dostatečnými finančními prostředky k úhradě emisního kurzu dluhopisů. Z účetních dokladů žalobkyně vyplynulo, že úhradě emisního kurzu předcházel odkup akcií společnosti Garage Development a. s. od O. M. dne 14. 12. 2011 a 7. 6. 2012, a to v celkové hodnotě 109 089 000 Kč za podíl o výši 39,06 %. Ačkoli splatnost závazků podle obou smluv byla stanovena do 11. 6. 2012, resp. 21. 6. 2012, byly žalobkyní uhrazeny až dne 29. 6. 2012, tedy těsně před tím, než O. M. uhradil dne 3. 7. 2012 emisní kurz žalobkyní emitovaných dluhopisů.

229. Stejný postup byl zjištěn u společností OMGD, s. r. o., a OJGAR, s. r. o., které od O. M. koupily akcie společnosti Garage Development a. s. za 50 404 000 Kč, resp. 52 992 000 Kč, přičemž i tyto závazky byly uhrazeny dne 29. 6. 2012.

230. Tyto akcie byly následně k 1. 1. 2013 odštěpeny na společnost HOLDORIA, a. s. dle projektu rozdělení ze dne 12. 8. 2013. Žalobkyně tvrdila, že cílem bylo zjednodušení vlastnické struktury skupiny před realizací fúze společnosti Garage Development a. s. se společností HOLDORIA, a. s., v jejímž důsledku vznikla společnost REALTORIA, s. r. o.

231. Správce daně dále zjistil, že žalobkyně přijala od společnosti OJGAR, s. r. o., údajnou zálohu na zboží, která byla dne 10. 7. 2012 a 11. 7. 2012 vrácena, protože zahraniční zákazník údajně zrušil objednávku. Tato transakce byla správcem daně hodnocena jako fiktivní, neboť zboží

nebylo specifikováno, datum dodání uvedené na potvrzení zakázky předcházelo jejímu potvrzení a zboží nebylo nikdy dodáno. Správce daně dovodil, že se fakticky jednalo o půjčku potřebnou k úhradě akcií od O. M., která byla následně OJGAR, s. r. o., vrácena.

232. Konstatováno bylo také předčasné splacení provozního úvěru společnosti OJGAR, s. r. o., přičemž správce daně uzavřel, že účelem tohoto kroku bylo zajistit likviditu pro úhradu druhé splátky emisního kurzu dluhopisů žalobkyně O. M., který sám dostatečnými prostředky nedisponoval.

Právní úprava relevantní pro věc

233. Soud nejprve shrnuje právní úpravu, z níž žalovaný při svém rozhodování vycházel, a s jejímž výkladem se soud ztotožňuje, neboť žalobkyně jej žádným způsobem nezpochybnila a odpovídá též ustálenému výkladu správních orgánů i soudů ve věcech tzv. korunových dluhopisů.

234. Podle § 2 odst. 1 zákona č. 190/2004 Sb., o dluhopisech, účinným do 31. 12. 2013, *dluhopis je zastupitelný cenný papír, vydaný podle českého práva, s nímž je spojeno právo na splacení určité dlužné částky jeho emitentem a popřípadě i další práva plynoucí ze zákona nebo z emisních podmínek dluhopisu (dále jen „emisní podmínky“).*

235. Podle § 36 odst. 3 ZDP, ve znění účinném do 31. 12. 2012, *základem daně pro zvláštní sazbu daně je pouze příjem, pokud v tomto zákoně není stanoveno jinak. Základ daně se stanoví samostatně za jednotlivé cenné papíry, a to i v případě držby cenných papírů stejného druhu od jednoho emitenta. Základ daně se nesnižuje o nezdanitelnou část základu daně (§ 15) a zaokrouhluje se na celé koruny dolů, s výjimkou dividendového příjmu, u něhož se základ daně zaokrouhluje na celé haléře dolů. Pokud plynou v cizí měně úroky z vkladového účtu, běžného účtu, který není podle podmínek banky určen k podnikání, a z vkladního listu, stanoví se základ daně v cizí měně, a to bez zaokrouhlení. Daň z příjmů vybíraná zvláštní sazbou se zaokrouhluje na celé koruny dolů. U dividendového příjmu se sražená daň (§ 38d), připadající na jednotlivý cenný papír nezaokrouhluje, avšak celková částka daně sražená plátcem z veškerých dividendových příjmů plynoucích jednomu poplatníkovi z majetkové účasti v jedné akciové společnosti nebo z držby podílových listů jednoho podílového fondu se zaokrouhluje na celé koruny dolů. U státních dluhopisů, které mohou podle emisních podmínek nabývat výhradně fyzické osoby, se základ daně a daň připadající na tento státní dluhopis nezaokrouhluje, avšak celková částka daně sražená plátcem z veškerých příjmů plynoucích poplatníkovi z těchto státních dluhopisů se zaokrouhluje na celé koruny dolů.*

236. Podle § 8 odst. 1 písm. a) ZDP (ve znění účinném do 31. 12. 2019, *příjmy z kapitálového majetku, pokud nejde o příjmy podle § 6 odst. 1 nebo § 7 odst. 1 písm. d), jsou podíly na zisku obchodní korporace nebo podílového fondu, je-li v něm podíl představován cenným papírem, a úroky z držby cenných papírů,*

237. Podle § 38d odst. 2 ZDP, věta prvá téhož zákona, *u příjmů plynoucích z podílů na zisku uvedených v § 36, s výjimkou příjmů plynoucích ze zaknihovaných cenných papírů, je plátce daně povinen srazit daň při jejich výplatě (...).*

238. Podle § 38d odst. 5 věta prvá, *neprovede-li plátce daně srážku daně vůbec, popřípadě provede-li ji v nesprávné výši nebo sraženou daň včas neodvede, bude na něm vymáhána jako jeho dluh.*

239. Podle čl. IV bodu 2 přechodných ustanovení zákona č. 192/2012 Sb., kterým se mění zákon č. 72/2000 Sb., o investičních pobídkách a o změně některých zákonů (zákon o investičních pobídkách), ve znění pozdějších předpisů, a další související zákony, *pro úrokový příjem z*

dluhopisu emitovaného přede dnem nabytí účinnosti čl. III bodu 6 tohoto zákona se použije ustanovení § 36 odst. 3 zákona č. 586/1992 Sb., ve znění účinném přede dnem nabytí účinnosti čl. III bodu 6 tohoto zákona.

240. Dluhopisem se obecně rozumí cenný papír, s nímž je spojeno právo na splacení určité dlužné částky odpovídající jeho jmenovité hodnotě emitentem (viz citovaný § 2 odst. 1 zákona č. 190/2004 Sb., o dluhopisech). Pojem *„korunový dluhopis“* představuje zažitou zkratku pro označení dluhopisů s nominální hodnotou jedné koruny. Byly emitovány zpravidla v období od 1. 8. 2012 do 31. 12. 2012 v takové jmenovité hodnotě, aby při aplikaci § 36 odst. 3 ZDP ve znění účinném do 31. 12. 2012 a čl. IV bodu 2 přechodných ustanovení zákona č. 192/2012 Sb. bylo zdanění úrokového příjmu 15% srážkovou daní rovno 0 Kč (základ daně byl stanovován za každý jednotlivý dluhopis a zaokrouhloval se na celé koruny dolů). Účelem emise korunových dluhopisů mělo být zajištění financování emitenta, který následně mohl uplatnit úrokový náklad, jímž snížil základ příjmové daně. Zákonem stanovená možnost emise dluhopisů tak představovala jakousi pobídku k financování podnikání získáním finančních prostředků dluhem z cizích zdrojů. Na straně upisovatele pak úpis dluhopisů představuje daňovou optimalizaci v podobě absence daně z úrokového příjmu.

241. V případě zaokrouhlení šlo o to, že základ daně se stanovil samostatně za jednotlivé cenné papíry, a to i v případě držby cenných papírů stejného druhu od jednoho emitenta. Základ daně se pak zaokrouhlil na celé Kč dolů a daň se následně zaokrouhlila také na celé Kč dolů; výsledná daň po zaokrouhlení vyšla 0 Kč. V praxi se vyskytují případy, kdy nominální hodnota dluhopisu není 1 Kč, ale je vyšší a k reálnému nulovému zdanění dojde také. Například v případě, že máme dluhopis, jehož nominální hodnota činí 40 Kč a úrok činí 4 %, tedy 1,6 Kč, základ daně po zaokrouhlení bude 1 Kč. Vypočtená daň ve výši 15 % je 0,15 Kč, a po zaokrouhlení tedy 0 Kč.

242. V praxi to tedy znamenalo, že příjmy v podobě úroků ze všech emitovaných korunových dluhopisů do 31. 12. 2012, kdy nabyvatelem byly fyzické osoby nebo vybraní daňoví nerezidenti, vstupovaly při jejich výplatě do výhodného režimu zdanění (zaokrouhlení základu daně) i po 1. 1. 2013 za tehdy platných předpisů v podstatě na dobu neurčitou.

243. U držitele dluhopisu je úrokový příjem podřazen pod § 8 odst. 1 písm. a) ZDP jako příjem z kapitálového majetku. U poplatníků uvedených v § 2 a § 17 ZDP se tento příjem zdaňuje podle § 36 odst. 2 písm. a) ZDP zvláštní sazbou daně ve výši 15 %.

244. Podle § 38d ZDP se tato daň vybírá srážkou, kterou je povinen provést plátce daně, typicky emitent dluhopisu, vyplácí-li úrokový výnos.

245. Plátce má povinnost daň při výplatě srazit, odvést ji správci daně, vést evidenci, podat vyúčtování (řádné nebo dodatečné).

246. Nesrazí-li daň, je podle § 38d odst. 2 ZDP povinen ji uhradit sám.

247. Žalovaný — a spolu s ním i soud — správně uvádí, že účelem tohoto ustanovení byl ryze technický postup výpočtu s cílem zamezit odvádění haléřových částek, nikoli vytvořit daňovou výhodu.

248. Korunové dluhopisy pak „parazitovaly“ právě na této technické konstrukci.

Shodu s prvopisem potvrzuje J. V.

249. Zákon č. 192/2012 Sb. s účinností od 1. 1. 2013 změnil § 36 odst. 3 ZDP tak, že u úrokových příjmů podle § 36 odst. 2 písm. a) se základ daně ani daň již nezaokrouhlují, zaokrouhluje se pouze celková sražená částka na koruny dolů.

250. Tato změna odstranila možnost vytvářet nulový daňový odvod úpravou jmenovité hodnoty dluhopisu.

251. Účinnost této novely § 36 odst. 3 byla výslovně odložena do 1. 1. 2013, přestože samotná novela nabyla účinnosti již 12. 7. 2012. Odklad se váže na novelu zákona o dluhopisech (zákon č. 172/2012 Sb., účinný od 1. 8. 2012), která umožnila, aby emitentem byla jakákoli osoba, a to pouze za podmínky zveřejnění emisních podmínek. (viz čl. IV bodu 2 přechodných ustanovení zákona č. 192/2012 Sb.).

252. Tím zákonodárce vědomě zachoval možnost využít starý způsob zaokrouhlování pro všechny emise uskutečněné ještě v roce 2012 — včetně dluhopisů žalobkyně z 1. 7. 2012.

253. Soud se ztotožňuje se závěrem žalovaného, že tato konstrukce byla dopředu předvídatelná, její účel zůstal nezměněn a nebyla určena k faktickému zavedení nulového zdanění úroků.

254. Pro případ, že plátce daň nesrazí, stanoví § 38s ZDP, že základem pro výpočet částky daně, kterou měl plátce srazit, je částka, z níž by po sražení zbyla částka skutečně vyplacená poplatníkovi. Toto pravidlo umožňuje zpětně dopočítat daňovou povinnost plátce, který nesplnil svou srážkovou povinnost. Jak již soud uvedl, v případě neodvedení srážkové daně přechází daňová povinnost na plátce.

Posouzení žalobních námitek

Ad A) Námitka vadného vymezení předmětu řízení žalovaným

255. Předmětem sporu je v projednávaném případě otázka, zda žalobkyně jako plátce daně z příjmů fyzických osob vybírané srážkou podle zvláštní sazby daně (§ 36 ZDP) porušila svou povinnost daň srazit, a to tím, že při výplatě úroků z dluhopisů ve zdaňovacím období 2018 a 2019 žádnou daň nesrazila, ačkoliv tyto úrokové výnosy plynuly personálně spojené osobě a byly za běžných okolností předmětem daně. V návaznosti na to pak šlo o posouzení toho, zda se v důsledku porušení povinnosti odvést srážkovou daň stala poplatníkem žalobkyně.

256. Žalovaný vymezil předmět řízení jako posouzení, zda nedošlo k zneužití práva ve smyslu § 8 odst. 4 daňového řádu, spočívajícím v tom, že žalobkyně využila mechanismus korunových dluhopisů a související zaokrouhlování podle § 36 odst. 3 ZDP za účelem dosažení nulové srážkové daně, tedy získání daňové výhody spočívající v úplném nezdanění úrokových příjmů osob spojených.

257. Soud se s tímto vymezením plně ztotožňuje. Je v souladu s tím, co stanovil Nejvyšší správní soud ve zrušujícím rozsudku: městský soud je povinen především odpovědět na otázku, zda žalobkyni vznikla povinnost srazit daň, a pokud ano, zda byla daň doměřena oprávněně.

258. Žalovaný správně shrnul, že tzv. korunové dluhopisy jsou zvláštním případem dluhopisů, jejichž parametry (zejména jmenovitá hodnota) byly nastaveny tak, aby při použití § 36 odst. 3 ZDP ve znění účinném do 31. 12. 2012 vedl výpočet a následné zaokrouhlení k nulové srážkové dani.

259. Podle žalovaného – a soud jeho závěr sdílí – *„podstata korunových dluhopisů spočívá v nezdanění úrokových příjmů plynoucích z jejich emise“*, jelikož základ daně se stanoví

samostatně za každý cenný papír a zaokrouhluje se na celé koruny dolů. To umožňuje efektivně nastavit dluhopis tak, aby srážková daň vyšla 0 Kč (viz výše).

260. Tato konstrukce je významná právě pro posouzení povinnosti srazit daň: pokud žalobkyně nastavila emisi dluhopisů tak, aby úrokové příjmy jejího spojeného subjektu nebyly zdaněny, je nutné posoudit, zda tak neučinila účelově ve smyslu § 8 odst. 4 daňového řádu (viz níže).

261. Zákon o dluhopisech byl novelizován zákonem č. 172/2012 Sb., účinným od 1. 8. 2012, a novela výrazně zjednodušila podmínky pro emisi dluhopisů, přičemž diskuse o tzv. korunových dluhopisech probíhala již při projednávání návrhu zákona, který byl schválen 21. 3. 2012. Emise žalobkyně proběhla 1. 7. 2012, tedy těsně před nabytím účinnosti novely.

262. Z ničeho neplyne, že by žalobkyně jednala v nevědomosti o blížící se legislativní změně. Naopak, judikatura i odborná veřejná diskuse upozorňovaly na vznikající prostor pro využití starého znění § 36 odst. 3 ZDP k dosažení nulového zdanění úroků.

263. Toto načasování je relevantní pro posouzení možného zneužití práva — nikoliv jako důkaz samo o sobě, ale jako významná indicie, která doplňuje skutkový obraz popsaný správcem daně.

264. Dluhopisy byly emitovány v roce 2012 a okolnosti jejich vydání byly předmětem detailního šetření daňové kontroly DPPO za zdaňovací období 2013. Tyto skutkové okolnosti jsou totožné s těmi, které jsou rozhodné i pro nynější řízení o srážkové dani.

265. Správce daně byl podle § 93 odst. 1 daňového řádu oprávněn využít všechny podklady předané jiným správcem daně. Soud k tomu dodává: nešlo o opakovanou kontrolu, předměty řízení a zdaňovací období jsou odlišné, použití důkazů z DPPO 2013 je zcela legitimní, jejich relevance je zřejmá, neboť se týkají týchž dluhopisů, téhož upisovatele a téhož transakčního schématu.

266. Žalobkyně v odvolacím řízení nepředložila žádné nové důkazy, které by její tvrzení o ekonomické potřebě emise podložily. Sama odkázala na argumentaci v řízení DPPO 2013 – tam však byly její tvrzené ekonomické důvody pravomocně vyvráceny.

Ad B) Zneužití práva

267. Žalobkyně v žalobě brojí proti závěru žalovaného, podle něhož emise dluhopisů a následná výplata úroků v letech 2018 a 2019 představovala zneužití práva, a to jak v rovině objektivní, tak i subjektivní. Žalobkyně tvrdí, že správce daně ani žalovaný neprokázali, že zákaz zneužití práva je *„ultima ratio“*, a že ve věci mělo být aplikováno formální znění § 36 odst. 3 ZDP, které podle ní *„umožňovalo nulové vyčíslení daně“*. Namítá rovněž, že ani při hypotetické existenci zneužití práva nemůže správce daně *„neaplikovat zákon“* a uložit jí povinnost daň srazit.

268. Soud tyto námitky neshledal důvodnými a uzavírá, že závěr žalovaného o naplnění obou složek zneužití práva je věcně správný, dostatečně odůvodněný a opřený o judikaturu SDEU i Nejvyššího správního soudu.

269. V bodech [70] a [72] napadeného rozhodnutí žalovaný uzavřel:

- žalobkyně nastolila umělé podmínky transakce, s nimiž zákonodárce nepočítal,
- situace je v rozporu s účelem zákona, přestože formálně odpovídá jeho znění,
- nebyl prokázán racionální ekonomický důvod emise,

- hlavním účelem dluhopisového schématu bylo získání daňové výhody,
- výhoda spočívala v nezdanění úroků plynoucích spojené osobě,
- podmínky pro aplikaci zákazu zneužití práva byly naplněny objektivně i subjektivně.

270. Soud tato východiska sdílí a dále je rozvádí. Transakce představují zneužití práva tehdy, pokud postrádají ekonomický smysl a jejich hlavním účelem je získání daňového zvýhodnění (rozsudek ve věci *KOH-I-NOOR*). Judikatura Soudního dvora EU rozlišuje subjektivní a objektivní prvek zneužití práva (rozsudky ze 14. 12. 2000, C-110/99, *Emsland-Stärke* a z 21. 2. 2006, C-255/02, *Halifax*). V rozsudku *Halifax*, na nějž žalobkyně odkazuje, Soudní dvůr dovodil, že i při splnění formálních podmínek stanovených směrnicí o DPH nemůže být daňové zvýhodnění přiznáno, pokud je uplatněno v rámci zneužívajícího jednání, jehož hlavním cílem je získání daňové výhody odporující účelu právní úpravy; zneužití je dáno tehdy, jestliže (i) dotčená plnění, posuzovaná objektivně, vedou k získání daňového zvýhodnění, které je v rozporu se smyslem a účelem příslušných ustanovení práva EU, a současně (ii) ze souboru objektivních okolností vyplývá, že podstatným cílem uskutečněných plnění je právě získání této daňové výhody, přičemž v takovém případě je úkolem správních orgánů a soudů překvalifikovat transakce tak, aby byla obnovena situace, která by nastala bez zneužívajícího jednání, nikoli však ukládat sankce přesahující rámec stanovený právem členského státu.

271. Ze starší judikatury lze poukázat na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 10. 11. 2005, sp. zn. 1 Afs 107/2004, v němž NSS konstatuje, že *„institut zákazu zneužití subjektivních práv (k ničím neodůvodněné újmě jiného či k ničím neodůvodněné újmě společnosti, tj. konec konců jejích členů) představuje materiální korektiv formálního pojímání práva, prostřednictvím něhož se do právního řádu vnáší hledisko ekvity (spravedlnosti). Zákon, jenž je ze své povahy obecný, nemůže pojmově pamatovat na všechny myslitelné životní situace, které mohou za jeho účinnosti nastat. V důsledku toho se může přihodit, že určité chování formálně vzato – ve skutečnosti ovšem pouze zdánlivě, jak bylo vyloženo výše – odpovídá právní normě (či lépe řečeno: dikci právního předpisu), avšak je zároveň pociťováno jako zjevně nespravedlivé, neboť v rozporu s určitými základními hodnotami a s rozumným uspořádáním společenských vztahů působí jiným újmu. Takové chování má potom povahu nikoliv výkonu subjektivního práva, nýbrž jeho (právem reprobovaného) zneužití“*.

272. Nicméně (jak uvedl Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 24. 10. 2023, č. j. 1 Afs 143/2023–62) zneužití práva v oblasti přímých daní, a především v oblasti uplatňovaní nákladů (které upravuje národní právo), je specifické v tom, že objektivní a subjektivní prvek se do určité míry překrývá (rozsudek NSS z 26. 4. 2022, č. j. 10 Afs 289/2021 - 42, ve věci *K-T-V Domeana*, odst. 35 a 36, 39). Při posuzování subjektivního prvku tak lze vyjít i z okolností prokazujících prvek objektivní (rozsudek ve věci *K-T-V Domeana*, odst. 30). Pokud tedy transakce postrádají ekonomický smysl, svědčí to o naplnění obou prvků.

273. V rozsudku ze dne 21. 12. 2022, č. j. 7 Afs 175/2022 - 37, (ve věci *Bozadziev*), formuluje Nejvyšší správní soud razantní závěr, když uvádí: *„Zneužití práva je obecně záměrný výkon subjektivního práva v rozporu s účelem a smyslem pravidel, o která se takový výkon práva formálně opírá. Jde tedy o navození zdání (formální) souladnosti jednání s dotčenými pravidly objektivního práva, kdy toto jednání však sleduje cíl jiný než předvídaný těmito pravidly, takže ve výsledku nejde o jednání secundum et intra legem, nýbrž o jednání in fraudem legis, kterému nelze poskytnout ochranu“*.

274. Níže soud krok za krokem aplikuje dvousložkový test (s výhradou plynoucí z citované judikatury) na skutkový stav:

275. *Objektivní složka – jednání odporovalo účelu zákona*

276. Účelem § 36 odst. 3 ZDP nebylo vytvořit nástroj nulového zdanění. Jak bylo uvedeno, toto ustanovení ZDP (ve znění do 31. 12. 2012) měl ryze technický účel – zabránit odvádění haléřových částek. Nebylo koncipováno jako *„daňové osvobození“*, ani jako prostředek eliminace srážkové daně.

277. Žalobkyně však nastavila parametry dluhopisů (včetně jmenovité hodnoty) tak, aby formální aplikace zaokrouhlování vedla k nulové dani.

278. To již samo o sobě vytváří silnou indicii objektivní složky zneužití práva.

279. Zákon o daních z příjmů předpokládá, že úrokové příjmy budou zdaněny 15 %, a že plátce daň srazí a odvede, a že vnitroskupinové transakce nebudou sloužit jako nástroj úplné eliminace daně.

280. Jednání žalobkyně vedlo k tomu, že úroky plynoucí personálně spojené osobě byly zcela nezdaněny, a to opakovaně v letech 2018 a 2019. Takový výsledek je v přímém rozporu s účelem srážkové daně jako nástroje zajištění zdanění příjmů u zdroje.

281. Jak plyne ze skutkových zjištění, při tom upisovatel neměl vlastní prostředky, emisní kurz byl financován z prostředků, které upisovatel získal od žalobkyně nebo jejích spřízněných osob, finanční prostředky po emisi *„kolovaly“* ve skupině zpět.

282. Takové transakce postrádají ekonomický obsah, což je typický znak zneužití práva (k ekonomickému smyslu transakce se soud vyjádří podrobněji následně).

283. *Subjektivní složka – hlavním účelem bylo získat daňovou výhodu*

284. Soud se plně ztotožňuje se závěry žalovaného, že subjektivní složka je splněna. Žalobkyně tvrdila, že prostředky potřebovala k financování provozu a investic, ale nepředložila jediný nový důkaz, přičemž její tvrzení byla již dříve pravomocně vyvrácena v řízení DPPO 2013 (viz rozsudek městského soudu č. j. 8 Af 13/2023-76; a navazující rozsudek NSS č. j. 4 Afs 151/2024-55),

285. Finanční operace proběhly bez ekonomického smyslu, s jediným reálným efektem: vyplacení nezdaněného úroku osobě spojené. Jmenovitá hodnota a časování emise byly nastaveny tak, aby vznikl formální nárok na zaokrouhlení na 0 Kč, emise proběhla těsně před účinností novely, která tento efekt odstranila.

286. To ukazuje na záměr využít staré právní úpravy ke generaci daňové výhody.

287. Úrok byl vyplacen O. M., osobě, která žalobkyni ovládala. Daňový efekt je tak dvojí:

- žalobkyně si vytváří „daňově efektivní strukturu“,
- spojená osoba obdrží nezdaněný příjem.

288. Takové nastavení nemá jiné racionální odůvodnění než daňovou optimalizaci, která překročila hranici zneužití práva.

289. Námitka, že zneužití práva nelze řešit „neaplikací zákona“

290. Tuto námitku soud odmítá jako právně mylnou.

Shodu s prvopisem potvrzuje J. V.

291. Podle § 8 odst. 4 daňového řádu, *při správě daní se nepřihlíží k právnímu jednání... jejichž převažujícím účelem je získání daňové výhody v rozporu se smyslem a účelem zákona.*

292. Tato norma umožňuje právě to, co žalobkyně popírá, a sice odstranění formálních účinků jednání, vyloučení aplikace formální daňové výhody, posouzení daňové povinnosti podle skutečného ekonomického obsahu.

293. Žalobkyně proto nemá pravdu, tvrdí-li, že správce daně neaplikoval zákon. Správce daně naopak aplikoval § 8 odst. 4 daňového řádu přesně tak, jak má, když vyloučil umělé transakční prvky a vypočetl daň podle skutečného úroku.

Ad C) Legitimita použití důkazů z DPPO 2013 (§ 93 DŘ)

294. Podle § 93 odst. 1 a 2 daňového řádu

(1) Jako důkazních prostředků lze užít všech podkladů, jimiž lze zjistit skutečný stav věci a ověřit skutečnosti rozhodné pro správné zjištění a stanovení daně a které nejsou získány v rozporu s právním předpisem, a to i těch, které byly získány před zahájením řízení. Jde zejména o tvrzení daňového subjektu, listiny, znalecké posudky, svědecké výpovědi a ohledání věci.

(2) Za podmínek podle odstavce 1 lze jako důkazní prostředky použít i veškeré podklady předané správci daně jinými orgány veřejné moci, které byly získány pro jimi vedená řízení, jakož i podklady převzaté z jiných daňových řízení nebo získané při správě daní jiných daňových subjektů.

295. Žalobkyně v žalobě dále namítá, že správce daně i žalovaný nesprávně vycházeli ze zjištění učiněných v rámci daňové kontroly daně z příjmů právnických osob za zdaňovací období 2013 (DPPO 2013). Tvrdí, že tato kontrola byla nezákonná, že šlo o kontrolu opakovanou, a že důkazní prostředky z ní získané neměly být v nynějším řízení použity. Dodává, že správce daně posuzoval pouze fragmentární finanční transakce z jediného bankovního účtu, ignoroval ekonomické fungování žalobkyně a zasahoval do jejího práva provozovat podnikání s cílem daňové optimalizace. Soud se s těmito námitkami neztotožňuje.

296. Námitku nedovoleného použití důkazů je třeba odmítnout již z toho důvodu, že zákonnost postupu správce daně ve věci DPPO 2013 byla pravomocně přezkoumána a potvrzena rozsudkem Nejvyššího správního soudu ze dne 24. 3. 2026, č. j. 4 Afs 151/2024–55. Tento rozsudek podrobně posoudil, zda měl správce daně v rámci místního šetření a následné daňové kontroly postupovat jinak, a dospěl k závěru, že postup správce daně byl zcela zákonný, přiměřený a neporušil zákaz opakované kontroly. Závěry NSS jsou pro nynější řízení vysoce relevantní, neboť totéž skutkové jádro — emise dluhopisů z roku 2012 — tvoří základ obou řízení.

297. Nejvyšší správní soud v rozsudku 4 Afs 151/2024 detailně analyzoval postup správce daně při získávání podkladů týkajících se emise dluhopisů a výslovně uvedl, že správce daně se s žalobkyní řádně dohodl na termínu místního šetření, vyžádal si pouze podklady nezbytné k posouzení okolností emise dluhopisů (emisní podmínky, účetní doklady, bankovní výpisy, informace o úhradě emisního kurzu), jednalo se o vyhledávací činnost ve smyslu § 78 daňového řádu, nikoli o faktickou daňovou kontrolu, místní šetření bylo zaměřeno na zjištění informací, nikoli jejich hodnocení. Daňová kontrola byla zahájena až následně a její předmět byl vymezen samostatně a zákonně, nešlo tak o opakovanou kontrolu a nedošlo k obcházení § 85a daňového řádu.

298. Nejvyšší správní soud výslovně uvedl, že: *„v rámci místního šetření neprováděl správce daně vlastní hodnocení a následné osvědčení získaných důkazních prostředků jako důkazů o skutkovém stavu, ale omezil se pouze na vyhledání a opatření podkladových informací, které poté podrobil hodnocení v rámci dokazování při vlastní daňové kontrole.“*

299. Tím je jednoznačně vyloučeno tvrzení žalobkyně, že správce daně postupoval v rozporu se zákonem či že šlo o kontrolu opakovanou.

300. Podle shora citovaného § 93 odst. 1 daňového řádu může správce daně jako důkazních prostředků užít veškeré podklady předané jiným správcem daně, jakož i podklady získané při správě jiných daní. Ustanovení je konstruováno široce a neobsahuje žádná omezení ohledně druhu daně, zdaňovacího období ani konkrétního řízení, ve kterém byly podklady získány. Klíčová je pouze jejich relevance pro posuzovanou daňovou povinnost.

301. Ustanovení § 93 odst. 2 daňového řádu následně ukládá, že správce daně hodnotí důkazní prostředky jednotlivě i v jejich vzájemné souvislosti, což upravuje způsob jejich hodnocení, nikoliv jejich přípustnost.

302. Z § 93 daňového řádu tedy vyplývá, že pokud jsou důkazy získány zákonným způsobem a mají věcný vztah k posuzovanému skutkovému stavu, pak je správce daně oprávněn a povinen je použít v jakémkoli řízení.

303. Žalovaný správně uvedl, že správce daně v nynějším řízení využil jako důkazní prostředky podklady z DPPO 2013, jelikož žalobkyně nepředložila žádné jiné důkazy, které by její tvrzení o ekonomických důvodech emise podpořily. Správce daně proto neměl jiné důkazy, které by mohl hodnotit, a opakované provádění téhož dokazování by bylo v rozporu s principem hospodárnosti (§ 6 odst. 2 daňového řádu). Žalovaný rovněž připomněl, že závěry správce daně o účelovosti celé transakce byly opřeny o řadu indicií podrobně popsaných ve zprávě o kontrole, které ve svém souhrnu svědčí o tom, že skutečným účelem emise nebylo financování podnikání, ale vytvoření daňové výhody spočívající v nesražení daně z úrokových výnosů.

304. Soud se s těmito závěry ztotožňuje. Zpráva o daňové kontrole DPPO 2013 představuje komplexní skutkový podklad, který zahrnuje rozsáhlé účetní a bankovní dokumenty, analýzu finančních toků uvnitř skupiny, vyhodnocení ekonomické situace žalobkyně a transakcí mezi propojenými osobami. Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 24. 3. 2026, č. j. 4 Afs 151/2024, výslovně potvrdil, že správce daně postupoval při shromažďování důkazů zcela v mezích zákona a nepřekročil rámec místního šetření, ani následné daňové kontroly.

305. Žalobkyně namítá, že správce daně a žalovaný vytrhli jednotlivé finanční transakce *„z kontextu“* podnikání a ignorovali ekonomickou realitu společnosti. Tato námitka však neodpovídá skutečnosti. Správce daně shromáždil a hodnotil desítky účetních dokladů, bankovních výpisů, smluvních dokumentů, účetních deníků, inventarizačních podkladů, výpisů z úschovy dluhopisů, podkladů o úvěrových vztazích ve skupině a dalších relevantních dokumentů. Nešlo tedy o fragmentární posouzení izolovaných finančních pohybů, ale o komplexní analýzu finančních a majetkových toků uvnitř podnikatelské skupiny, kterou Nejvyšší správní soud shledal přezkoumatelnou a zákonnou.

306. Lze tedy shrnout, že žalobkyně staví svou námitku nepřípustnosti důkazů na tvrzení, že daňová kontrola DPPO 2013 byla nezákonná, *„skrytě opakovaná“* či neúměrně rozsáhlá. Tato námitka však nemůže obstát, neboť Nejvyšší správní soud v rozsudku 4 Afs 151/2024

jednoznačně uzavřel, že místní šetření z roku 2017 mělo pouze vyhledávací charakter podle § 78 daňového řádu, správce daně v jeho průběhu nehodnotil předložené podklady a nepřistoupil k ověřování daňové povinnosti, daňová kontrola byla zahájena až dne 7. 3. 2019 a byla vymezena samostatně, komplexně a zákonně a nedošlo k překročení mezí místního šetření ani porušení zákazu opakované kontroly (§ 85a daňového řádu).

307. Nejvyšší správní soud konstatoval, že správce daně shromažďoval podklady k emisi dluhopisů z roku 2012 v rozsahu odpovídajícím komplexnosti věci, a následné hodnocení proběhlo až v rámci řádně zahájené daňové kontroly. Není proto pravdou, že by daňová kontrola byla nezákonná, a neexistuje žádný právní důvod, který by bránil použití důkazů z tohoto řízení podle § 93 odst. 1 daňového řádu.

Ad Da) Námitka nesprávného a účelového posuzování finančních toků

308. Žalobkyně namítá, že správce daně a žalovaný hodnotili finanční toky izolovaně, vytrženě z kontextu podnikání, a že z pouhého sledování příchozích a odchozích plateb nelze dovozovat zneužití práva. Tvrdí, že emise dluhopisů představovala legitimní dlouhodobý zdroj financování, který mohl být použit k provozním účelům, a že z jejích interních finančních ukazatelů plyne stabilní a rostoucí podíl dlouhodobého kapitálu. Tato námitka není důvodná.

309. Soud především konstatuje, že správce daně ani žalovaný nepostavili závěr o zneužití práva na izolovaném sledování jednotlivých plateb, nýbrž na komplexním a vzájemně provázaném hodnocení širokého souboru důkazních prostředků. Tyto zahrnovaly účetní deníky, bankovní výpisy, smluvní dokumentaci k emisnímu kurzu, dokumenty o úhradách úroků, interní finanční doklady i informace o dalších transakcích uvnitř podnikatelské skupiny. Tento komplexní obraz — a nikoliv fragmentární sledování jediné transakce — vedl správce daně k závěru, že finanční toky sloužily primárně k vytvoření zdrojů pro úhradu emisního kurzu upisovatelem, který vlastní prostředky neměl, a že emise tak nevedla k reálnému získání externího kapitálu.

310. Argumentace žalobkyně o *„konzervativním způsobu financování“* a o oprávněnosti použití dlouhodobých zdrojů na provozní účely není způsobilá zvrátit závěry daňových orgánů. Judikatura i praxe finančního práva nepopírá, že podniky mohou využívat různé struktury financování. Zde však nešlo o volbu mezi alternativními ekonomicky racionálními zdroji. Rozhodné je, že žalobkyně neprokázala, že by emise dluhopisů byla motivována skutečnou ekonomickou potřebou, ani že by získané prostředky byly reálně použity na financování podnikání. Naopak bylo prokázáno, že úhrada emisního kurzu proběhla z prostředků, které upisovatel získal právě od subjektů propojených s žalobkyní, a že finanční operace proběhly v těsné časové souvislosti bez ekonomické racionality.

311. Soud proto nepřisvědčuje ani argumentu o *„časové řadě ukazatelů“* předložené žalobkyní. Tyto ukazatele samy o sobě nevypovídají o účelu emise konkrétních dluhopisů ani o skutečném nakládání s prostředky získanými z úpisu. Jedná se o obecná bilanční data, která neprokazují, že prostředky z této konkrétní emise dluhopisů byly nezbytným a skutečně využitým dlouhodobým zdrojem financování. Nejsou tedy způsobilá zpochybnit skutkové závěry správce daně o účelovosti transakce.

312. Z uvedených důvodů soud uzavírá, že daňové orgány hodnotily finanční toky žalobkyně v plném kontextu její ekonomické činnosti a nikoli izolovaně, a že žalobkyně neunesla

Shodu s prvopisem potvrzuje J. V.

důkazní břemeno k prokázání skutečného ekonomického důvodu emise dluhopisů. Námitka žalobkyně je proto nedůvodná.

Ad Db) Námitka skutečné potřeby financování a ekonomické funkce emise dluhopisů

313. Žalobkyně dále namítá, že emise dluhopisů měla skutečný ekonomický smysl, spočívající ve financování provozních a investičních potřeb podniku. Tvrdí, že dlouhodobé cizí zdroje jsou běžným nástrojem korporátního financování, že je oprávněna zvolit konzervativní strukturu kapitálu a že získané prostředky použila k úhradě provozních nákladů, což vylučuje závěr o zneužití práva. Ani tuto námitku soud neshledal důvodnou.

314. Ze správního spisu, z odůvodnění rozhodnutí žalovaného i ze zjištění, která byla učiněna v řízení DPPO 2013 a následně potvrzena správními soudy, jednoznačně plyne, že žalobkyně neunesla důkazní břemeno k prokázání skutečné potřeby financování, ani k prokázání, že prostředky získané emisí byly reálně použity k financování její podnikatelské činnosti. Žalobkyně opakovaně uváděla pouze obecná tvrzení o financování provozu a investic, avšak tato tvrzení nepodložila konkrétními důkazními prostředky. Nezaznělo jediné konkrétní tvrzení o tom, jaký provozní výdaj měl být financován, jaký investiční záměr měl být realizován, jaké smlouvy nebo investiční projekty měly být pokryty či jaké nezbytné investice nebylo možno pokrýt z jiných zdrojů.

315. Naproti tomu správce daně a žalovaný postavili svá zjištění na objektivních dokladech, které prokazují, že:

- úhrada emisního kurzu nebyla financována z externích zdrojů, nýbrž vytvořena uměle prostřednictvím finančních transakcí uvnitř podnikatelské skupiny ovládané O. M.,
- upisovatel neměl vlastní prostředky k nákupu dluhopisů, a prostředky mu byly vytvořeny těsně před úpisem,
- finanční transakce před a po úpisu byly vzájemně podmíněné, časově souběžné a neodpovídaly běžnému ekonomickému chování samostatných podnikatelských subjektů,
- žádné prokazatelné využití prostředků na konkrétní projekty či podnikatelské záměry žalobkyně nebylo doloženo.

316. Za těchto okolností nemůže obstát tvrzení žalobkyně, že emise dluhopisů představovala racionální nástroj financování. Pouhá existence alternativních teoretických modelů financování (např. konzervativní využití dlouhodobého cizího kapitálu) nemůže nahradit povinnost tvrzení a důkazní břemeno, které zákon plátci ukládá, pokud tvrdí ekonomickou racionalitu konkrétní transakce. Judikatura Nejvyššího správního soudu dlouhodobě zdůrazňuje, že obecné ekonomické teze nemohou nahradit důkaz o tom, že ke konkrétním výdajům skutečně došlo a že měly ekonomický smysl (např. rozsudek ze dne ze dne 9. 2. 2005, č. j. 1 Afs 54/2004-125, 9. 12. 2020, č. j. 10 Afs 185/2020–43, nebo nověji např. usnesení rozšířeného senátu NSS ze dne 13. 2. 2024, č. j. 8 Afs 296/2020-133).

317. Konečně, ani dlouhodobé sledování bilančních ukazatelů, které žalobkyně předložila v podobě časové řady podílu dlouhodobých zdrojů na krytí majetku, neprokazuje účel konkrétní emise dluhopisů. Jedná se o agregované účetní údaje, které nelze zaměňovat s důkazem, že prostředky z této emise byly reálně a nezbytně využity k financování

podnikání. Tyto ukazatele nijak nesvědčí o tom, že by žalobkyně v roce 2012 potřebovala externí kapitál v řádu stovek milionů korun a že by takový kapitál skutečně získala a použila.

318. Proto soud uzavírá, že žalobkyně neprokázala ani skutečnou ekonomickou potřebu financování, ani faktické využití prostředků z emise dluhopisů pro účely své podnikatelské činnosti. Námitka je proto nedůvodná.

Dc) Námitka existence dlouhodobé financovací strategie a konsolidovaného kapitálového modelu

319. Žalobkyně dále tvrdí, že emise dluhopisů byla součástí její *„dlouhodobé financovací strategie“*, kterou údajně uplatňuje dlouhodobě, a která je charakterizována rostoucím podílem dlouhodobých zdrojů na krytí majetku. Tvrdí, že tato strategie prokazuje její konzistentní a ekonomicky stabilní přístup k financování, a tudíž vylučuje závěr o účelovosti nebo o zneužití práva. Ani tuto námitku soud neshledal důvodnou.

320. Soud především konstatuje, že tvrzení o existenci dlouhodobé strategie financování nemůže samo o sobě prokázat ekonomický smysl konkrétní transakce. Skutečnost, že podnik v určitém období vykazuje rostoucí podíl vlastního či cizího dlouhodobého kapitálu, je pouze obecným bilančním ukazatelem, který nijak neprokazuje účel, nezbytnost ani faktické využití prostředků z emise dluhopisů uskutečněné v roce 2012. Takový ukazatel nevypovídá o tom, že dluhopisy byly emitovány proto, že podnik skutečně potřeboval externí kapitál v řádu stovek milionů korun, ani neprokazuje, že prostředky z úpisu byly použity na konkrétní investice či provozní potřeby.

321. Správce daně a žalovaný své závěry nepostavili na porovnání jen jediného ukazatele nebo dílčích účetních údajů, ale na komplexním posouzení financování emise včetně toho, že:

- upisovatel nedisponoval žádnými vlastními prostředky,
- prostředky na úhradu emisního kurzu byly vytvořeny prostřednictvím řady transakcí uvnitř podnikatelské skupiny,
- žalobkyně ani jiné společnosti ze skupiny neprokázaly žádný reálný investiční plán ani konkrétní projekt, který by emise financovala,
- finanční operace před a po emisi nesvědčily o koncepčním kapitálovém řízení, ale o účelovém vytváření likvidity pro samotný úpis.

322. Žalobkyně tak nepředložila žádný důkaz, který by prokazoval, že dluhopisy byly skutečně součástí dlouhodobě uplatňované strategie financování. Nestačí tvrdit, že podnik používá určitou strukturu kapitálu — je třeba doložit, že právě tato konkrétní emise měla pro financování podniku smysl a že její výnosy byly k tomuto účelu skutečně použity. To se však nestalo.

323. Konečně je třeba dodat, že skutečná a dlouhodobá financovací strategie musí být v podnikové praxi doložena interními rozhodnutími orgánů společnosti, finančními plány, investičními rozpočty, úvěrovými smlouvami či jinými závazkovými dokumenty, a věcnými doklady o realizovaných projektech.

324. Nic takového žalobkyně nepředložila. Její tvrzení zůstalo v obecné rovině a nemůže zpochybnit jednoznačné skutkové závěry o tom, že emise dluhopisů nevedla ke skutečnému získání externího kapitálu, ale byla součástí transakčního schématu směřujícího k dosažení daňové výhody.

Shodu s prvopisem potvrzuje J. V.

325. Z těchto důvodů soud uzavírá, že žalobkyně neprokázala, že by emise dluhopisů z roku 2012 byla součástí jakékoliv dlouhodobé koncepční strategie financování podniku. Námitka je proto nedůvodná.

Ad E) Porušení zásady volného hodnocení důkazů a práva na spravedlivý proces

326. Podle § 8 odst. 1 daňového řádu, *správce daně při dokazování hodnotí důkazy podle své úvahy. Správce daně posuzuje každý důkaz jednotlivě a všechny důkazy v jejich vzájemné souvislosti; přitom přihlíží ke všemu, co při správě daní vyšlo najevo.*

327. Zákon tím správci daně ukládá povinnost vytvořit si celkový, logicky soudržný a věcně odůvodněný obraz skutkového stavu, založený na úvahách, které vycházejí z veškerých dostupných důkazních prostředků, nejsou mechanické, formální ani izolované, odpovídají pravidlům logiky a zkušenosti, vyhodnocují důkazy v jejich vzájemných souvislostech, nikoli odděleně nebo selektivně.

328. Zásada volného hodnocení důkazů současně neznamená libovůli. Hodnocení důkazů musí být racionální, přezkoumatelné, logicky zdůvodněné, vnitřně konzistentní, a věcně navázané na skutkový podklad řízení.

329. Správce daně tak nevystupuje jako subjekt oprávněný zvolit si libovolný výsledek, ale jako orgán povinen na základě všech zjištěných skutečností dospět k závěru, který je nejlépe slučitelný s objektivní realitou.

330. Tyto principy jsou navíc dlouhodobě potvrzovány judikaturou správních soudů, podle níž musí být hodnocení důkazů ucelené, neselektivní a přezkoumatelné, a nesmí být založeno na předpojatém výběru jednotlivých skutečností či na jejich vytržení z kontextu.

331. Nález Ústavního soudu sp. zn. III. ÚS 2096/07 ze dne 5. 2. 2009 se zabývá především otázkou správního dokazování, zásadou volného hodnocení důkazů a požadavkem na spravedlivý proces ve správním řízení. Tento nález bývá často citován daňovými subjekty, avšak jeho obsah je v některých řízeních interpretován zjednodušeně. Pro nynější věc je podstatné následující:

332. Ústavní soud v tomto nálezu zdůraznil, že zásada volného hodnocení důkazů neopravňuje správní orgány k libovolnému závěru, nýbrž ukládá správním orgánům povinnost hodnotit důkazy v jejich vzájemných souvislostech, uvést jasný a přezkoumatelný řetězec úvah, nevytrhávat jednotlivé skutečnosti z kontextu, rozhodovat na základě úplně zjištěného skutkového stavu.

333. Správní orgán nemůže odmítnout důkazy bez vysvětlení, ani nemůže založit rozhodnutí na *„povrchních či jednostranných“* úvahách. Nález III. ÚS 2096/07 současně judikuje, že správní orgán nemusí provést každý navržený důkaz, je oprávněn odmítnout důkazní návrhy, pokud odůvodněně usoudí, že nemají relevanci a musí provést pouze ty důkazy, které jsou způsobilé ovlivnit skutkové zjištění.

334. Ústavní soud však rozhodně neříká, že by správce daně byl povinen opakovat dokazování, pokud již má k dispozici dostatek podkladů k rozhodnutí.

335. Soud neshledal, že by správce daně či žalovaný pochybili v zásadě volného hodnocení důkazů. Naopak, důkazy byly hodnoceny komplexně, nikoli izolovaně. Správce daně vycházel z rozsáhlého souboru účetních, bankovních, smluvních a finančních dokumentů, které společně tvoří celkový obraz finanční situace a transakcí žalobkyně. Závěry nebyly založeny na jediném bankovním účtu či vybraných transakcích, jak tvrdí žalobkyně.

Shodu s prvopisem potvrzuje J. V.

336. Správce daně hodnotil důkazy ve vzájemných souvislostech. Shromážděné důkazy tvoří jasný řetězec indicií: úhrada emisního kurzu z prostředků poskytnutých propojenými osobami, absence vlastních zdrojů upisovatele, časová návaznost transakcí, nedostatek ekonomické racionality a neprokázání jakéhokoli reálného využití prostředků k podnikání. Žalobkyně nepředložila žádné důkazy, které by závěry správce daně vyvrátily. Argumentovala pouze obecnými ekonomickými teoriemi či agregovanými ukazateli financování podniku, které však neprokazují účel konkrétní emise dluhopisů ani nakládání s jejím výnosem.

337. Správce daně podal přezkoumatelné a logické odůvodnění. Zpráva o daňové kontrole i rozhodnutí žalovaného obsahují detailní a strukturované zhodnocení všech rozhodných skutečností. Jedná se o racionální, ucelený a logický výklad.

338. Průběh řízení nezasáhl do práva na spravedlivý proces.

339. Žalobkyně měla po celou dobu řízení možnost vyjádřit se, předkládat důkazy a reagovat na dílčí zjištění. Správce daně i žalovaný vypořádali její tvrzení a poskytli úplné odůvodnění. Soud proto uzavírá, že žalobkyně neprokázala, že by správce daně či žalovaný hodnotili důkazy selektivně, účelově nebo v rozporu s § 8 odst. 1 daňového řádu. Naopak hodnocení důkazů odpovídá zásadě volného hodnocení důkazů, je logické, přezkoumatelné a nezasahuje do práva žalobkyně na spravedlivý proces.

340. Pokud jde o nález Ústavního soudu sp. zn. II ÚS 2714/07, jehož se žalobkyně rovněž dovolává, nelze dovodit, že by svědčil ve prospěch argumentace žalobkyně. Ústavní soud zde jednoznačně konstatuje (v souladu s dosud citovanou judikaturou správních soudů), že: *„Pokud tedy správní soudy na podkladě učiněných skutkových zjištění (...) vyhodnotily záležitost jako stav, který je z formálního právního hlediska v souladu se zákonem, když odpovídá jeho textu, ve skutečnosti ovšem jednoznačně slouží k účelům, které daňový zákon nepředpokládá, a který umožnil stěžovateli odečíst od základu daně prostředky určené pro vlastní potřebu, nelze takový závěr označit za protiústavní.“*

341. Soud po přezkoumání žalobních námitek dospěl k závěru, že tyto nejsou důvodné. Ztotožňuje se s hodnocením skutkového stavu i s právními závěry, k nimž dospěl správce daně a které byly následně potvrzeny žalovaným. Ze správního spisu plyne, že žalobkyně neprokázala ekonomickou důvodnost posuzovaných transakcí ani jejich reálný hospodářský přínos z pohledu dosažení, zajištění či udržení zdanitelných příjmů. Předložené důkazní prostředky nepostačovaly k vyvrácení pochybností správce daně o tom, že hlavním smyslem těchto transakcí bylo získání daňové výhody, kterou zákonodárce prostřednictvím úpravy srážkové daně nezamýšlel poskytnout.

342. Za tohoto stavu soud uzavírá, že žalobkyně v daňovém řízení neunesla své důkazní břemeno ohledně tvrzení, že posuzovaná plnění měla skutečný ekonomický smysl a odpovídala běžným tržním podmínkám. Správce daně proto postupoval důvodně, pokud při absenci relevantních a přesvědčivých důkazů žalobkyně doměřil srážkovou daň za obě posuzovaná zdaňovací období, a to včetně souvisejícího penále. Napadené rozhodnutí žalovaného, které tento postup a jeho následky potvrdilo, tak soud shledal zákonným a žalobu jako celek zamítl.

Shodu s prvopisem potvrzuje J. V.

IV.
Závěr a rozhodnutí o nákladech řízení

343. S ohledem na vše shora uvedené dospěl soud k závěru, že rozhodnutí žalovaného, kterým bylo odvolání žalobkyně zamítnuto, bylo vydáno v souladu se zákonem a shora uvedené žalobní námitky uplatněné žalobkyní nejsou důvodné. Soudu tedy nezbylo, než žalobu jako nedůvodnou podle § 78 odst. 7 soudního řádu správního zamítnout.

344. Výrok o nákladech řízení má oporu v § 60 odst. 1 soudního řádu správního, podle něhož nestanoví-li tento zákon jinak, má účastník, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. Žalobkyně v řízení úspěšná nebyla, proto jí právo na náhradu nákladů řízení nepřísluší. Žalovanému, který měl v řízení plný úspěch, však žádné náklady spojené s tímto řízením nad rámec jeho běžné administrativní činnosti nevznikly, proto soud rozhodl, že se žádnému z účastníků náhrada nákladů řízení nepřiznává.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

Praha 17. duben 2026

JUDr. Slavomír Novák v.r.
předseda senátu

Shodu s prvopisem potvrzuje J. V.

Shodu s prvopisem potvrzuje J. V.